

vergadering **10**
zittingsjaar 2021-2022

Woordelijk Verslag

Plenaire Vergadering

van 24 november 2021

**Vlaams
Parlement**

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
ACTUELE VRAAG van Paul Van Miert aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de groeiende problematiek van jongeren zonder rijbewijs achter het stuur en de impact van corona op de rijopleiding	5
ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de controles bij PostNL	
ACTUELE VRAAG van Imade Annouri aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de sociale wantoestanden bij PostNL	8
ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over steun aan sectoren met inkomensverlies ten gevolge van COVID-19	
ACTUELE VRAAG van Kurt Vanryckeghem aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het steunmechanisme voor evenementen	
ACTUELE VRAAG van Filip Brusselmans aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de steunmaatregelen voor de evenementensector en het nachtleven	
ACTUELE VRAAG van Tom Ongena aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de eventuele nieuwe steun aan getroffen sectoren	14
ACTUELE VRAAG van Annabel Tavernier aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de dalende leesvaardigheid in Vlaanderen	22
ACTUELE VRAAG van Celia Groothedde aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de activering van de algemene compensatieregeling in de kinderopvang	
ACTUELE VRAAG van Ilse Malfroot aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de coronacompensatie in de kinderopvang	27
ACTUELE VRAAG van Immanuel De Reuse aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het aanzuigeffect van het Vlaamse groeipakket op asielzoekers	31
ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de beslissing van de IMC Volksgezondheid omtrent de derde prik	
ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de boosterprik tegen het coronavirus	
ACTUELE VRAAG van Lise Vandecasteele aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de maatregelen van de Vlaamse Regering tegen de vierde coronagolf	35

ACTUELE VRAAG van Maurits Vande Reyde aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het persoonlijk assistentiebudget en prioriteitengroep 2 voor mensen met een beperking	44
ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de overeenkomst tot beëindiging van bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie, ondertekend te Brussel op 5 mei 2020 – 950 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	49
Artikelsgewijze bespreking	50
ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België, de regering van de Vlaamse gemeenschap, de regering van de Franse gemeenschap, de regering van de Duitstalige gemeenschap, de regering van het Vlaamse gewest, de regering van het Waalse gewest, de regering van het Brussels hoofdstedelijk gewest en de regering van de Franse Republiek inzake het vervoer van lijken over land, gedaan te Parijs op 9 maart 2020 – 951 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	
Artikelsgewijze bespreking	50
ONTWERP VAN DECREET tot instemming met 1° het verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), ondertekend te Brussel op 2 februari 2012; 2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 27 januari 2021 tot wijziging van het verdrag, ondertekend te Brussel op 2 februari 2012, tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) – 969 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	51
Artikelsgewijze bespreking	52
ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Oekraïne inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door bepaalde gezinsleden van het diplomatiek en consulaire personeel, ondertekend te Brussel op 10 februari 2021 – 970 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	52
Artikelsgewijze bespreking	53
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	53
ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de overeenkomst tot beëindiging van bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie, ondertekend te Brussel op 5 mei 2020 – 950 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze stemming	
Hoofdelijke stemming	53
ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België, de regering van de Vlaamse gemeenschap, de regering van de Franse gemeenschap, de regering van de Duitstalige gemeenschap, de regering van het Vlaamse gewest, de regering van het Waalse gewest, de regering van het Brussels hoofdstedelijk gewest en de regering van de Franse Republiek inzake het vervoer van lijken over land, gedaan te Parijs op 9 maart 2020 – 951 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze stemming	
Hoofdelijke stemming	54

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met 1° het verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), ondertekend te Brussel op 2 februari 2012; 2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 27 januari 2021 tot wijziging van het verdrag, ondertekend te Brussel op 2 februari 2012, tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM)	
– 969 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze stemming	54
Hoofdelijke stemming	55
ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Oekraïne inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door bepaalde gezinsleden van het diplomatiek en consulaire personeel, ondertekend te Brussel op 10 februari 2021	
– 970 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2	
Artikelsgewijze stemming	55
Hoofdelijke stemming	56
ROUWHULDE voor mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, gewezen Vlaams volksvertegenwoordiger	56
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	57
BIJLAGEN	
Aanwezigheden	60
Individuele stemmen Vlaamse Volksvertegenwoordigers	60

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: mevrouw Liesbeth Homans

– De vergadering wordt geopend om 14.01 uur.

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: De ministers Bart Somers, Zuhair Demir, Matthias Diependaele en Benjamin Dalle zijn verontschuldigd.

ACTUELE VRAAG van Paul Van Miert aan Lydia Peeters, Vlaams minister van Mobiliteit en Openbare Werken, over de groeiende problematiek van jongeren zonder rijbewijs achter het stuur en de impact van corona op de rijopleiding

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

Paul Van Miert (N-VA): Voorzitter, minister, collega's, goedemiddag. De laatste weken kunnen we er niet meer omheen. Elke week zien we wel een bericht in de pers verschijnen over jongeren die betrokken raken bij ongevallen, die brokken maken. Het gaat dan altijd over tieners en jongeren die niet geschoold zijn, die geen rijbewijs hebben.

Afgelopen weekend was er een ongeval in Kalmthout met lichamelijke letsels en jammer genoeg de week daarvoor een met de opperste prijs: vier tieners in Nederland die bij een gelijkaardig accident om het leven kwamen.

Het is dus geen Vlaams probleem, we zien het ook gebeuren in de ons omringende landen. Het is wel een probleem dat groeiende is. In Nederland heeft men een, weliswaar kleinschalig, onderzoek gedaan naar de drijfveren van die jongeren. Hoe komen ze ertoe om achter het stuur te kruipen? Dat dit vanuit een baldadigheid, vanuit opschepperij naar vrienden gebeurt, dat lijkt me logisch, maar er kwam ook verveling tijdens de coronaperiode naar voren, en ook het heel lang, soms uitzichtloos moeten wachten op de rijopleiding. Het gaat hier heel duidelijk over Nederland.

Minister, ik heb u hierover een schriftelijke vraag gesteld en u hebt er heel uitgebreid op geantwoord, met een stand van zaken van onze rijopleiding, waarvoor dank. Het viel me bijvoorbeeld op dat er op het terugkommoment maar liefst 6500 jongeren niet komen opdagen. Dit ondanks het feit dat u zwaar campagne hebt gevoerd en heel goed hebt gecommuniceerd over wat er allemaal kon, zoals uitstelmomenten en noem maar op. Desondanks zien we toch nog dat heel wat jongeren het een beetje laten hangen.

Minister, ik heb een heel concrete vraag. Denkt u dat er nog concrete maatregelen te nemen zijn om de impact van corona op de rijopleiding aan te pakken en op die manier het hoofd te bieden aan steeds meer jongeren die zonder opleiding en scholing achter het stuur van een wagen kruipen?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Mijnheer Van Miert, sta me toe: ik vind het een beetje kort door de bocht om de ongevallen die 16-jarigen veroorzaakt hebben, om het laakbaar gedrag dat sommige 16-jarigen stellen, te linken aan de impact van COVID-19 op onze rijopleiding en onze examencentra. Het gedrag van die 16-jarigen is totaal onverantwoordelijk, dat weten we allemaal. Ze brengen zichzelf in gevaar, maar ook andere weggebruikers. Dat wil ik toch eerst heel duidelijk stellen. Iedereen weet dat hij of zij in Vlaanderen zich als autobestuurder maar

op de openbare weg kan begeven wanneer hij of zij effectief een geldig rijbewijs heeft. Dat kan maar vanaf de leeftijd van 18 jaar. Dat zal nooit vanaf de leeftijd van 16 jaar kunnen zijn. Wat dat betreft lijkt het mij een beetje kort door de bocht om het ene aan het andere te koppelen.

We weten natuurlijk dat er wat wachtlijsten waren, zowel in onze rijopleidingscentra als in de rijexamencentra. Dat weten we, en daar hebben we volop op ingezet. We hebben de geldigheid van de theoretische rijbewijzen en het rijexamen ook verlengd. In overleg met de federale collega's hebben we de termijn van het voorlopig rijbewijs verlengd. En er kunnen nog altijd mensen tot en met maart volgend jaar de achterstand inhalen.

Hetzelfde geldt voor het terugkommoment. Dat moet men pas doen zes tot negen maanden na het definitief behalen van een rijbewijs. Dan is men zeker al voorbij de leeftijd van 18 jaar.

Kortom, we zetten volop in op het wegwerken van die wachtlijsten door extra inspecteurs in te zetten, door veel overuren te kloppen, en zelfs in het weekend extra rijexamens te organiseren. We zien nu toch dat er een enorme vooruitgang is in het aantal mensen dat daadwerkelijk kan overgaan tot het afleggen van de diverse examens.

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

Paul Van Miert (N-VA): Minister, het was geenszins mijn bedoeling om voor elke jonge onverlaat die zonder scholing, zonder rijbewijs achter het stuur kruipt en brokken maakt, met de vinger naar u te wijzen. Het punt dat ik wil maken, is gewoon dat het te lang uitstellen van rijopleidingen jongeren er ook toe drijft om dan toch maar zelf de vliegrepen, de nodige kilometers op de teller te zetten.

Ik heb ook duidelijk aangegeven, minister, dat u wel degelijk actie neemt en ik heb ook goed naar uw antwoord geluisterd. U breidt dat nog uit. Ik denk ook dat de jongeren daarin een beetje een verantwoordelijkheid hebben.

U hebt toen in uw antwoord op de schriftelijke vraag ook aangegeven dat u zeker de handhaving wilt doen van mensen die hardleers zijn en niet komen opdagen voor dat zogenoemde terugkommoment, dus voor die extra opleiding. Dat is een grote groep. Kunt u een stand van zaken geven? Over hoeveel aantallen gaat het? Want ook zij hebben een verantwoordelijkheid.

De voorzitter: De heer Brouns heeft het woord.

Jo Brouns (CD&V): Minister, dit soort gedrag van jongeren is een probleem dat in de coronacontext inderdaad versterkt is. Het spreekt voor zich dat het ook corona overstijgt. Jongeren kunnen wat ons betreft nooit vroeg genoeg voorbereid worden op hun deelname aan het verkeer, zowel in het belang van de verkeersveiligheid als in het belang van hun kansen op de arbeidsmarkt. In die context vinden we het jammer dat in 2017 het gratis theoretisch rijbewijs op school is afgeschaft. Dat komt nu net tegemoet aan het doel om jongeren zo vroeg en zo goed mogelijk voor te bereiden op een veilige deelname aan het verkeer.

Ik heb nog de volgende vraag voor u, minister: wilt u dat project, dat tien jaar succesvol is geweest, heroverwegen? Wat is uw visie op het gratis theoretisch rijbewijs op school om jongeren zo goed mogelijk voor te bereiden op hun deelname aan het verkeer?

De voorzitter: De heer Bex heeft het woord.

Stijn Bex (Groen): Minister, eerst en vooral vind ik het goed dat u werkt aan maatregelen om de rijbewijzenachterstand in te halen, maar ik vind het zelfs nog

belangrijker dat u zegt dat er geen enkel excuus kan zijn om te rijden zonder rijbewijs. Dat is een heel belangrijk signaal dat we ook aan die jongeren moeten geven. In Nederland is er onderzocht of jongeren echt meer zonder rijbewijs rijden. Zult u dat ook onderzoeken? In de artikels die we daarover hebben kunnen lezen, stond dat het belangrijk is om jongeren te laten voelen dat er ook effectief controle is. Mijn vraag is of u het signaal zult geven dat er daarop meer zal worden gecontroleerd. Hoe zal dat te zien zijn in de praktijk?

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (Vooruit): Ik sluit me aan bij wat collega Brouns zei. Het probleem is breder dan alleen corona. We moeten naar de feiten kijken. Er zijn jammer genoeg nog altijd jongeren die rondrijden zonder rijbewijs. Dat is absoluut onaanvaardbaar en bijzonder gevaarlijk, met verschrikkelijke gevolgen, waarbij jonge mensen het leven laten. Het is een goede zaak dat u de wachtlijsten voor de examens wilt aanpakken. Maar het probleem is, zoals gezegd, breder dan dat. Wat zult u doen om jongeren te ontraden om achter het stuur te kruipen zonder een rijbewijs? Op welke manier wilt u hen bewustmaken voor de gevaren van rijden zonder rijbewijs?

De voorzitter: Minister Peeters heeft het woord.

Minister Lydia Peeters: Ik dank de collega's voor de bijkomende suggesties. Nogmaals, iedereen wordt geacht de wet te kennen en iedereen weet dat hij of zij niet zonder geldig rijbewijs achter het stuur mag kruipen. Je kunt geen geldig rijbewijs hebben op het moment dat je maar 16 of 17 jaar bent. Je moet minstens beschikken over een geldig rijbewijs, en een praktijkexamen om een geldig rijbewijs te verwerven, kun je slechts afleggen als je de leeftijd van 18 jaar hebt. Dat wil ik op de eerste plaats benadrukken.

De handhaving, het controleren of iemand beschikt over een geldig rijbewijs, hoort in eerste instantie toe aan de federale overheid en aan de weg- of lokale politie, die dat zeker kan handhaven. Mocht dit probleem zich nog vaker voordoen, dan zullen we zeker overleggen met de federale overheid om te vragen om doelgericht aan handhaving te doen.

Gisteren was er de Staten-Generaal voor de Vekeersveiligheid 'All for zero', die focust op de slachtoffers in het verkeer en op de kentering die er dringend moet komen in de verkeersveiligheidsstatistieken. Uiteraard valt het rijden zonder geldig rijbewijs of het laakbaar gedrag dat een aantal 16-jarigen gepleegd hebben, daar voor een stuk onder.

De regering heeft in de zomer het verkeersveiligheidsplan goedgekeurd. Daarin hebben we specifiek gefocust op de educatie. Die moet er in het onderwijs komen om jongeren sowieso zeer vroeg een opleiding te geven over alles wat te maken heeft met de verkeersveiligheidsproblematiek.

Wat uw vraag betreft rond de leerlijn en het behalen van een theoretisch rijexamen zoals het in verleden was, mijnheer Brouns: we hebben het er al vaker over gehad in de commissie en ik weet dat die vraag voorligt. Weldra starten we met een evaluatie van de rijopleiding en daar zullen we dat ook in opnemen.

Opnieuw, ik denk dat het zaak is om eenieder te ontraden om zich met dergelijke laakbare feiten bezig te houden. Niemand mag achter het stuur kruipen zonder geldig rijbewijs. We zullen zeker vragen aan de collega's om daarop toe te zien.

Daarnaast zijn sensibilisering en opleiding als een rode draad opgenomen in ons verkeersveiligheidsplan. Dat is geen plan om in de kast te laten liggen; het is de

bedoeling om alle concrete maatregelen die daarin zijn opgenomen, ook echt uit te rollen. We zullen dat doen en we zullen er hier alle aandacht aan geven.

De voorzitter: De heer Van Miert heeft het woord.

Paul Van Miert (N-VA): Minister, dank u wel voor uw antwoord.

In eerste instantie denk ik dat rijopleidingen vooral belangrijk zijn vanuit een economisch perspectief, vanuit een perspectief van vrijheid van gaan en staan. De ongevallen komen er natuurlijk bij en mensen grijpen dit aan wanneer het niet snel genoeg gaat. De rijopleiding en de snelheid, de maandenlange wachttijden, daar zullen we zeker nog op terugkomen in de werkzaamheden van de commissie Mobiliteit. Dan kunnen we daar samen de cijfers in de gaten houden.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Axel Ronse aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de controles bij PostNL

ACTUELE VRAAG van Imade Annouri aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de sociale wantoestanden bij PostNL

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega's, vierhonderd, vijfhonderd pakjes per dag moeten rondbrengen, kinderen die mee in de koffer zitten om pakjes op de zetel te gaan leggen, boetes die worden uitgereikt, tarieven die à la minute veranderen ... en toch 197 miljoen euro winst maken. Dat is, wat mij betreft, een samenleving, een bedrijf, de economie, Vlaanderen totaal onwaardig. PostNL heeft hier de grenzen van het toelaatbare enorm overschreden. E-commerce is een sector die groeit, een sector die steeds meer aan belang wint, maar naarmate die sector groeit, zien we het statuut van de tussenschakel, de chauffeurs, verslechteren.

We mogen niet alleen kijken naar de PostNL's, die in dezen een enorme verantwoordelijkheid dragen, maar ook naar onszelf. Het is niet onze sociale inspectie, niet de federale sociale inspectie, niet dit parlement, niet deze regering die dit heeft uitgespit, maar een onderzoeksjournalist van Het Laatste Nieuws (HLN), samen met VTM. Bovendien zijn wij het die de prijs betalen wanneer we online bestellen. Er ligt hier dus een zeer grote verantwoordelijkheid voor ons, collega's, want vergis u niet, e-commerce is de norm en zal blijven groeien. Wij moeten zorgen voor een menswaardig en leefbaar kader waarbinnen mensen kunnen werken in die sector, perspectief kunnen zien en hun eerlijk deel kunnen krijgen.

Hoewel dit vooral federale materie is, minister, heb ik gezien dat ook de Vlaamse Sociale Inspectie ter plaatse is geweest. Wat zijn de conclusies van de Vlaamse Sociale Inspectie, en wat kunnen wij hier vanuit het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering aan doen?

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): 'Voor 23.59 besteld, morgen bij u thuis geleverd', dat hebben we allemaal al zien passeren op internet. Laten we eerlijk zijn, velen van ons, net zoals vele Vlamingen, hebben daar ook gebruik van gemaakt. Er wordt ons door bedrijven al een tijd wijsgemaakt dat dit kan, dat dit het makkelijkst is voor ons als consument.

Maar er is wel een andere zijde die de prijs daarvoor betaalt, en die prijs is hoog: kinderarbeid. Het gaat over kinderen van 13 jaar die in de achterkant van een bus zitten om dozen mee te gaan versleuren. Het gaat om onbeschermden, te weinig betaald worden, overuren tegen de sterren op. Het zou bijna een roman zijn uit de vorige eeuw, maar neen, dat zijn de constataties die gemaakt zijn op 20, 30, 40, 50 kilometer van dit Vlaams Parlement. Dat is onwaardig.

En ik twijfel er niet aan, collega's, dat wij het er over alle partijgrenzen heen over eens zijn dat dit niet gaat. We moeten op een andere manier beginnen na te denken over die e-commerce, die belangrijk is, die we nodig hebben, maar die geen bodemloze 'race to the bottom' mag zijn, en waar mensen de prijs voor betalen. Bedrijven als PostNL, GLS of DPD dragen een verpletterende verantwoordelijkheid, maar het is aan ons als politici om die kaders zeer scherp te stellen en er dan voor te zorgen dat er voldoende controle is, zodat ze niet buiten die lijntjes kunnen kleuren. Dat we online kunnen bestellen, maar dat we weten dat dat op een verstandige manier gebeurt, dat mensen daar deftig voor betaald worden, dat ze goed beschermd worden, en dat er geen uitwassen zijn.

Een van de belangrijke zaken, minister – en ik ben blij dat u zich ook hebt uitgesproken op Twitter, en uw verontwaardiging hebt gedeeld – is dat er inspectie moet zijn. En er moeten sociale controles zijn. De vakbonden hebben terecht aangehaald dat qua controles vanuit Vlaanderen, de sociale inspectie, er sinds 2016 minder controleurs zijn, dat er drie keer minder processen-verbaal (pv's) zijn. Dat lijkt me niet de juiste logica. We moeten ervoor zorgen dat die bedrijven die buiten de lijntjes kleuren, weten dat de pakkans groot is.

Mijn eerste vraag is of we vanuit Vlaanderen meer gaan inzetten op die sociale inspectie en controles, ja of neen.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, eerst en vooral deel ik jullie verontwaardiging. Het is, denk ik, iets wat straks ook kamerbreed zal worden gedeeld. Datgene wat bij de inval bij PostNL vastgesteld is, tart werkelijk alle verbeelding. Een collega noemde het een stuk moderne slavernij, toestanden uit de vorige eeuw. Ik kan mij daar volmondig bij aansluiten.

Ik geef misschien eerst wat feiten. De inval die gebeurd is, daar heeft onze sociale inspectie aan meegewerkt. Die waren ervan op de hoogte dat het zou gebeuren, en ze hebben ook hun volledige medewerking verleend, uiteraard. En hoe komt dat? Omdat een aantal elementen federale bevoegdheid zijn, en een aantal elementen Vlaamse bevoegdheid. Ik geef een voorbeeld: het tewerkstellen van uitzendkrachten is een Vlaamse bevoegdheid, controles op illegale tewerkstelling Vlaamse bevoegdheid. Deeltijdse arbeid naleven is een federale bevoegdheid en zwartwerk is ook een federale bevoegdheid. Dus je kunt moeilijk met twee verschillende inspecties langsgaan. Dat is samen gebeurd. Samen zijn ook de processen-verbaal opgesteld.

Wat de Vlaamse bevoegdheden betreft, was er op één plaats één werknemer – stel u voor, mensen – die in een busje zat en die daar illegaal tewerkgesteld was. Dat busje was helemaal dicht, verstopt in de diepste krochten, om vooral niet ontdekt te worden. Ik vind dat echt een absurde, absurde situatie.

Hoe komt het dat onze diensten samenwerken, collega Annouri? Ik antwoord daarmee op uw vraag. Dat is omdat we een samenwerkingsprotocol hebben. Ik heb daar trouwens, sinds ik bevoegd minister ben, nog meer op ingezet. Voor mij is die samenwerking tussen het Vlaamse en het federale niveau absoluut noodzakelijk om met de energie aan inspecteurs die je hebt meer te kunnen doen. Als je gegevens uitwisselt, als je elkaar op de hoogte brengt van wat er gebeurt, kun je een veel krachtadiger beleid te voeren. En dat zal sowieso in de toekomst noodzakelijk zijn.

Collega's, we hebben hier vastgesteld wat de effecten zijn van de 'race to the bottom' als het gaat over online handel drijven. U moet zich dat inbeelden: het kost niet meer dan als je het fysiek gaat kopen in de winkel, het kost zelfs minder. Als je geluk hebt, wordt het dezelfde dag of de volgende dag geleverd, en in een aantal gevallen mag je het nog gratis terugsturen ook. Dat is allemaal geen probleem. Het wordt al bijna voorverpakt om het te kunnen terugsturen. Dit is niet langer houdbaar. Excuus, maar het gaat niet.

Het is niet alleen erg voor de mensen die als schijnzelfstandigen tewerkgesteld worden, en die ook het slachtoffer zijn van de druk die wordt gezet. Het is ook erg voor al die andere bedrijven die regulier en correct handel drijven, voor al die winkels die niet zo'n uitgebouwd systeem hebben van online winkelen. Dus de beste reclame voor gaan shoppen dicht bij uw huis is datgene wat we gisteren gezien hebben. Het zal met veel meer respect moeten gebeuren, ook voor uzelf.

Beste mensen, beste collega's, voor mij is het ook van belang dat we globaal uit dit dossier een aantal krijtlijnen trekken voor de toekomst.

We hebben het vaak over CO₂-neutraliteit en de koolstofneutrale economie waartoe we moeten komen. Wel, ik denk dat de wijze waarop dat online kopen benaderd zal worden in de toekomst, onlosmakelijk verbonden is met het klimaatverhaal. Vandaag is er al een Europees project hier in Vlaanderen, rond Leuven, waaraan Vlaanderen ook ondersteuning biedt, waarbij winkeliers hun bestellingen kunnen plaatsen op een online platform, waarna die op een duurzame wijze geleverd worden.

Dat zijn dus manieren om niet meer elke bestelling die een consument plaatst individueel te laten leveren, om dus veel minder aan huis te laten leveren, maar bijvoorbeeld aan een afhaalpunt. Ik denk dat deze projecten in de toekomst veel meer aangevraagd zullen worden. Ik ben ook bereid om daar volop in te investeren. Het zal vermijden dat men oeverloos en tegen dumpingprijzen blijft handelen.

Er is dus nog veel werk aan de winkel, collega's, niet alleen federaal maar ook in Vlaanderen.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Minister, er zijn hier in Vlaanderen heel wat heel sterke bedrijven die fors inzetten op e-commerce, die bereid zijn om chauffeurs en het hele distributiesysteem op een faire, duurzame manier te vergoeden. De uitdaging is dus om hier een kader te scheppen dat ons toelaat om die mensen fair te vergoeden, dat ervoor zorgt dat die slavernij hier weg is, maar dat tegelijkertijd ook vermijdt dat we de e-commerce laten verlopen door landen waar dat type slavernij wel nog mogelijk is, waar er met veel lossere regels wordt gewerkt. Dat zal een serieuze uitdaging zijn.

Ik heb begrepen dat men op federaal niveau een aantal aanzetten daartoe geeft, dat men dat freelance systeem wil afschaffen en wil komen tot uitsluitend werknemers. Ik denk dat dat debat wat nuance verdient en dat er op een heel faire manier een aantal zaken moeten worden uitgewerkt. Ik vroeg me af, minister, of u daar ook bij betrokken wordt. Hebt u ook een visie op hoe we dat kader zullen scheppen dat, in eerste instantie, ervoor zal zorgen dat alle chauffeurs, alle koeriers, op een faire manier worden behandeld?

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Dank u wel voor uw antwoord, minister. De dramatische verhalen van mensen die in die sector werken, zijn duidelijk. Het goede nieuws is dat dat niet zo hoeft te zijn. Er zijn alternatieven voorhanden. De Vlaming wil daar ook wel gebruik van maken. Er zijn inderdaad bijvoorbeeld buurtbrievensbussen waar

mensen naartoe kunnen gaan als ze iets online besteld hebben om hun pakjes op te halen. Dat is een ander systeem. We moeten mensen ook duidelijk maken dat het niet normaal is dat je pakjes bestelt en thuis geleverd krijgt en massaal kan terugsturen. Dat zorgt voor ongelooflijk veel druk en is nodeloos. We moeten erbij nadenken dat het perfect kan om iets thuis geleverd te krijgen maar dat daar dan een prijs aan hangt en dat de mensen die dat doen, daarvoor eerlijk betaald moeten worden. Ik denk dat de Vlaamse Regering veel dingen in handen heeft om in steden en gemeenten lokale initiatieven op te zetten samen met de bedrijven om na te denken over samenwerkingsverbanden. Ik mis op dit moment nog een groot plan op dat vlak. U hebt zelf aangehaald dat u daar wel enkele ideeën over hebt en dat u daarover verder wilt nadenken. Is het geen idee om daar op dit moment een grootschalig actieplan aan te verbinden om ervoor te zorgen dat we de consument meepakken en dat de gemakkelijkste manier ook de meest faire manier zal zijn om online te bestellen?

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (Vooruit): Minister, iedereen zegt het: het systeem van de e-commerce en de pakjesdiensten is stilaan zot aan het draaien. Zwartwerk, kinderarbeid, mensen die niet kunnen gaan plassen tussen twee leveringen door en jonge mensen die als een gek door het verkeer razen omdat ze voor minder dan 1 euro een pakje moeten afleveren: schrijnend in 2021.

Ik denk inderdaad dat de consument wel vraagt dat zijn pakje geleverd wordt, maar niet noodzakelijk binnen de 24 uur. En dat moet ook duidelijk gemaakt worden. De misbruiken bij PostNL liggen nu op straat, minister. De Vlaamse Regering, uzelf, zegt: we gaan in actie schieten en extra controles uitvoeren. Maar de voorbije jaren is de Vlaamse sociale inspectie helaas afgebouwd. Dus als u nu zegt paal en perk te willen stellen aan de misbruiken in die sector, heb ik een heel concrete vraag: hoe gaat u ervoor zorgen dat alle pakjesbedrijven en -leveranciers deftig gecontroleerd worden? Wat zijn eventuele sancties als ze inbreuken plegen?

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Collega's, het blijkt nogmaals dat een malafide netwerk aan onderaannemers de tewerkstelling van zwartwerkers en illegalen op de Vlaamse arbeidsmarkt vergemakkelijkt. Want het zijn die goedkope arbeidskrachten uit derde landen die worden ingezet bij pakjesdiensten zoals PostNL, maar bijvoorbeeld ook in de bouwsector. Dat er nu kinderarbeid aan te pas komt, is een schrijnend nieuw fenomeen. Die illegaal tewerkgestelden werken aan 5 à 6 euro per uur en worden eigenlijk betaald door die consultancybureaus die arbeidstrafiek organiseren in Europa. Als we daar niets aan doen, dan gaat die trafiek verder uitdeinen en dan is het een kwestie van tijd voor er Nepalezen of Ethiopiërs aan de slag gaan bij pakjesdiensten en in de bouwsector.

De controle op arbeidskaarten is uw bevoegdheid, minister. U zei al dat u het aantal inspecties wilt verhogen. Welke extra middelen gaat u daarvoor inzetten?

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Ik sluit mij uiteraard aan bij de veroordelingen die hier zijn gegeven aan wat daar gebeurd is. Dat is natuurlijk onaanvaardbaar. Dit zijn toestanden die we dachten uit onze wereld te hebben geholpen, maar jammer genoeg is dat niet het geval. Dat is moderne slavernij. Dat kunnen we absoluut niet tolereren. Maar de fout die we natuurlijk ook niet mogen maken, is daaruit concluderen dat we e-commerce dan maar moeten verbieden of afschaffen of onmogelijk maken. Ik denk dat dat ook een fout is die we niet mogen maken. In de Verenigde Staten dacht men alcoholmisbruik tegen te gaan door alcohol te verbieden. Ik denk dat we weten dat dat niet helpt. Maar het is wel cruciaal – en dan sluit ik me aan bij collega Ronse – dat we een helder kader maken

en dat dat dan ook goed gecontroleerd wordt. Daarom is het ook een goede zaak dat de sociale inspectie nu ook optreedt daartegen.

We moeten dus een helder kader maken waarbij we ruimte geven, ook aan Belgische spelers, om op die markt actief te zijn. Want als we die ruimte geven aan de Belgische spelers, dan kunnen we dat ook controleren, en dan vermijden we dat de wanpraktijken zich over onze landsgrenzen gaan verschuiven.

Minister, gaat u ook vanuit uw bevoegdheid mee aan de kar trekken om tot zo'n nieuw helder kader te komen?

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Bedankt voor het antwoord, minister, maar als u het mij vraagt, loopt u toch met een heel wijde bocht rond een heel cruciale vraag heen. Iedereen is hier nu vandaag verontwaardigd over de toestanden van pakjesbezorgers die vijfhonderd pakjes per dag moeten gaan bezorgen. Dat is compleet geschild, dat soort aantallen, zwartwerk, kinderarbeid en zo verder. De vraag is hoe dat nu mogelijk is geweest. Bij de rechtse partijen horen we keer op keer: meer flexibilisering, minder regeltjes, meer nachtwerk en zo verder en zo verder en zo verder.

Ondertussen wordt er sinds 2016 bespaard op de sociale inspectie: minder controles, minder inspecteurs. En dan valt iedereen ineens uit de lucht dat er misbruiken zijn in die sector. Beste collega's, u moet wel een klein beetje serieus blijven.

Minister, hoe gaat u ervoor zorgen dat we meer inspecties kunnen doen? Hoe gaat u de sociale inspectie weer versterken in plaats van ze te verzwakken, om te zorgen dat we dit soort toestanden niet meer tegenkomen in de toekomst?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

Robrecht Bothuyne (CD&V): Dit is een bijzonder belangrijk debat, collega's. Het doel moet niet zijn, zoals collega D'Haese aanhaalt, om meer inspecties te hebben, want dat zou betekenen dat er meer wantoestanden zijn. De bedoeling moet zijn om de wantoestanden te gaan vermijden.

E-commerce wegdenken uit de wereld zal ook niet meer lukken, collega's. Het is een sector die groeiende is, die zal groeien in de komende jaren, en die dus ook het juiste kader verdient, zoals een aantal collega's hebben aangehaald, om in te kunnen werken. En daar is wel degelijk wel wat werk aan.

Het is goed om te zien dat de inspectiediensten, zowel Vlaams als federaal, samenwerken. Het is belangrijk dat ook de regering nu gaat samenwerken om dat kader te creëren, zodat e-commerce kan groeien. En wat ons betreft, is een van de belangrijke redenen waarom misbruiken ontstaan, het gratis retourneren. Gratis bestaat niet, collega's. Het zorgt ervoor dat de werkdruk verhoogt en dat de druk op de bedrijven bijzonder hoog is om op die manier druk te zetten op de onderaannemers. Daar moeten we dus van af. Het is slecht voor het milieu en slecht voor het arbeidsklimaat. Minister, wilt u werken aan een kader voor e-commerce, waarbij onder andere het gratis retourneren afgeschaft wordt?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Dank u wel, collega's, voor alle bijkomende vragen. Ik wil eerst even een onduidelijkheid rechtzetten. Drie collega's hebben hier gezegd dat de sociale inspectie afgebouwd is en dat er minder controles zijn. Sorry, mensen, kijk naar de cijfers. Er zijn meer inspecteurs en er zijn nog nooit zoveel controles geweest. We zitten nu al aan meer dan 2000 controles dit jaar. Vorig jaar

waren er 3268 controles. Nooit eerder was dat aantal zo hoog. Er is een dipje geweest, maar sinds 2019 gaan de controles weer in volle vaart vooruit.

We hebben ook een nieuwe werkwijze inzake controles. We kunnen dus veel meer doen per inspecteur, omdat we ook on desk gaan controleren en ter plaatse gaan als het nodig is. Dit misverstand wil ik toch uit de wereld helpen: meer inspecteurs, meer controles. Ik ben het ermee eens dat het sluitstuk van de wetgeving moet zijn dat er meer en beter wordt gecontroleerd. Als je een kader en regelgeving hebt, en die wordt totaal niet nageleefd, dan heb je natuurlijk een heel groot probleem.

Als men federaal nadenkt over nieuwe regels, dan ga ik ervan uit dat wij daarin zullen worden betrokken. Collega Ronse, ik wil zeker nog eens een brief schrijven, zoals we dat in een aantal andere dossiers doen. Dan zien we dat daar ook rekening mee wordt gehouden. Dan bent u ook op uw gemak omdat dat toch al is gebeurd.

Collega Annouri, dan is er uw vraag naar een plan. Dat plan is er eigenlijk al. Wij hebben een actieplan bedrijvige kernen. In dat actieplan staat exact datgene waarnaar u verwijst. U zegt dan dat ik hier een projectje aanhaal. Dat plan bestaat nog niet zo lang. Dat is een recent plan, waarmee we het voor het eerst ook mogelijk maken dat Europese subsidies kunnen worden aangevraagd door lokale besturen om de logistiek in Vlaanderen duurzamer te maken. Ik heb u het voorbeeld van Leuven gegeven. Daar is er voor het eerst ook op ingegaan. Ik wil dat sterk promoten. Eigenlijk gebeurt dat nu ook al, want onze profploeg – u weet wel, die experts die overal in Vlaanderen aan de slag gaan – heeft die dossiers rond duurzame logistiek natuurlijk ook bij in haar tas met mogelijke instrumenten. Ik hoop samen met u dat dit een groot succes wordt en dat het kan helpen om zaken die vandaag totaal niet door de beugel kunnen, uit de weg te helpen.

Collega's, er zal echter meer nodig zijn. De regeringen zullen echt zeer, zeer goed moeten samenwerken, maar er zal ook moeten worden gewerkt, zoals veel collega's hebben gezegd, aan bewustwording bij mensen dat niets gratis is. Als je kan bestellen én retourneren voor een prijs die lager is dan deze die je betaalt in een gewone winkel om de hoek, dan weet je natuurlijk dat er sowieso misbruiken dreigen te ontstaan.

Collega's, er is dus veel werk aan de winkel, maar ik doe dus ook nogmaals een oproep, zoals al vaak is gebeurd: als je iets koopt, probeer dat ook te doen bij een zaak die je kent of die dichtbij is. Dat is natuurlijk ook een heel goed alternatief om ervoor te zorgen dat er minder misbruiken zijn in de e-commerce. Collega Bothuyne, men kan het onlinegebeuren natuurlijk niet wegdenken. Dat is er. Dat zal altijd zo blijven. Gelukkig maar dat het kon tijdens de coronaperiode. Ook de lokale handelaar zou het beter hebben.

De voorzitter: De heer Ronse heeft het woord.

Axel Ronse (N-VA): Collega's, ik kreeg net telefoon van een heel goede vriend van mij die een e-commercebedrijf heeft. Hij zei me dat zijn businessmodel hem eigenlijk verplicht om te leveren op zondag, maar dat hij in een paritair comité zit dat hem niet toelaat om mensen aan te werven, om hun deftige loonvoorwaarden te geven en hen in te schakelen als koerier op zondag. Daarom is hij eigenlijk bijna verplicht om een beroep te doen op spelers zoals PostNL. Hij wil dat niet. Hij wil zelf mensen aannemen, in een goed paritair comité, en wil die mensen goed behandelen. Ik denk dat daar de clou zit. E-commerce is een sector die zal groeien en zal blijven groeien. Dat biedt kansen voor mensen. Laten we de vruchten die e-commerce oplevert, vooral doen gaan naar degenen die er vandaag keihard voor werken, keihard voor zweten. Dat zijn de koeriers, de mensen die vergeten zijn. Laten we vooral die mensen centraal stellen en hen de vruchten van e-commerce laten plukken.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, collega's, de e-commercesector gaat niet verdwijnen. Acht op de tien Vlamingen bestellen online. In 2017 was dat voor een bedrag van 5,5 miljard euro. Niemand wil die afschaffen. Natuurlijk gaat die niet verdwijnen. Laten we van deze dramatische gebeurtenissen echter gebruikmaken om nu van die sector een voorbeeldsector te maken. Het goede nieuws is immers dat uit onderzoek blijkt dat de Vlaming en de Belg gerust meer willen betalen om een pakketje tot bij hem thuis te laten leveren. Men is het er niet mee eens dat dat allemaal gratis en snel en binnen de 24 uur moet. Laten we er dus voor zorgen dat die bedrijven die de regels overtreden, hard worden aangepakt, dat er goed wordt gecontroleerd en dat die worden gesanctioneerd. Laten we vanuit de overheid zorgen voor een systeem van buurtbrievenbussen, voor ecologische, duurzame leveringen en goede arbeidsvoorwaarden. Laten we ervoor zorgen dat aan dat alles wordt voldaan. Zorg ervoor dat, als mensen online bestellen, dat automatisch de gemakkelijkste en de meest faire manier is, die de beste arbeidsvoorwaarden creëert voor hen die leveren.

Alleen dan ga je die ommekeer maken en alleen dan ga je ervoor zorgen dat de sector duurzaam kan groeien, maar ook dat de mensen die op dit moment de prijs betalen, op een eerlijke manier vergoed zullen worden. *(Applaus bij Groen)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Caroline Gennez aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over steun aan sectoren met inkomensverlies ten gevolge van COVID-19

ACTUELE VRAAG van Kurt Vanryckeghem aan Jan Jambon, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management, over het steunmechanisme voor evenementen

ACTUELE VRAAG van Filip Brusselmans aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de steunmaatregelen voor de evenementensector en het nachtleven

ACTUELE VRAAG van Tom Ongena aan Hilde Crevits, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Innovatie, Werk, Sociale Economie en Landbouw, over de eventuele nieuwe steun aan getroffen sectoren

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (Vooruit): Minister, de vierde coronagolf hakt er helaas stevig in. Er zijn meer dan 15.000 besmettingen per dag en meer dan 600 mensen op intensive care. Het is dan ook logisch dat het overlegcomité beslist heeft om maatregelen te nemen. Het Covid Safe Ticket (CST) en de mondkmaskerplicht in publieke ruimtes en op events zijn evident, om mensenlevens te redden. Maar die maatregelen redden helaas niet alleen levens, minister, ze maken ook slachtoffers. Er zijn slachtoffers bij onze ondernemers en bij de vele medewerkers in de horecasector, in de eventsector, in de cultuur en in het nachtleven. Vandaar dat we nu al moeten vaststellen dat de eventsector – in de eerste plaats – maar ook de horecasector al aan de alarmbel trekt. Er zijn 40 procent minder klanten op de Leuvense Oude Markt. Bedrijfscaterers en lunchrestaurants zijn slachtoffer van het telewerk, omdat er in bedrijfsbuurten niet meer samen geluncht wordt. De eventsector ziet al 40 procent van de geplande events tot en met het einde van het jaar afgelast worden. Dat zijn schrijnende cijfers, schrijnende toestanden.

Onze vraag is dan ook heel concreet, minister: wat gaat de Vlaamse Regering doen om deze sectoren mee overeind te houden, om de bonafide ondernemers te steunen, zodat ze ook deze vierde coronagolf doorkomen?

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (CD&V): Minister, collega's, volgens experts hebben we de piek van de vierde golf nog steeds niet bereikt. De cijfers blijven maar de negatieve kant opgaan en de druk op de ziekenhuizen wordt steeds hoger. Het is dan ook niet meer dan normaal dat het overlegcomité opnieuw verschillende coronamaatregelen implementeert.

Een van die maatregelen houdt in dat mondmaskers opnieuw verplicht zijn op alle evenementen, terwijl dat in dancings of discotheken niet zo is, wanneer er aan de ingang met zelftests wordt gewerkt. Voor overige evenementen, die dus niet doorgaan in een dancing of discotheek, blijft de mondmaskerplicht steeds gelden, zelfs indien men met zelftests aan de ingang werkt. Feesten kunnen doorgaan, maar het mondmasker is steeds verplicht. Alleen als men snel iets wil eten of drinken, dan mag het masker even af. In de praktijk is het voor organisatoren echter onmogelijk om hier stevige controles op uit te voeren. Ook voor hen zou een zelftestdorp een ideale oplossing geweest zijn. De regels lijken ons dus op dit vlak nogal arbitrair gekozen. Sommige fuiven of feesten, waarbij het verloop niet veel anders is dan in een discotheek of in een dancing, zagen zich gezien de huidige maatregelen dan ook verplicht om hun event niet te laten doorgaan. Dat brengt uiteraard de nodige kosten met zich mee. Ondertussen is gisteravond ook bekend geraakt dat de provincie Oost-Vlaanderen een maandlang fuiven en feesten zal verbieden.

Mijn vraag, minister: komt er een vorm van compensatie voor organisatoren die zich genooddaakt zien hun event af te lasten omwille van de veiligheid?

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, collega's, de nieuw opgelegde dwangmaatregelen dwingen onze horeca en evenementensector bijna de facto tot een economische sluiting. Vandaag raakte bekend – het is hier al gezegd – dat 40 procent van de geplande evenementen voor dit jaar ofwel wordt verschoven naar een andere datum volgend jaar, ofwel wordt afgelast. Alsof dat allemaal nog niet genoeg was – en ik weet dat jullie dat hier niet graag horen – zijn ook onze provinciale sheriffs weer in actie geschoten.

In Oost-Vlaanderen schaft men alle evenementen af en komt er gewoon een verbod. In West-Vlaanderen overrulet een niet-verkozen gouverneur een verkozen burgemeester voor het organiseren van een kerstmarkt – enfin, de christendemocraten noemen dat vandaag blijkbaar een 'winterfeest'; de tijden kunnen verkeren. Het principe is natuurlijk volledig fout. Een gouverneur zonder mandaat van de kiezer waant zich keizer. En daarom gaat hij dan maar openluchtevents verbieden. Op basis waarvan? Welke cijfers zijn er die aantonen dat openluchtevents verantwoordelijk zijn voor besmettingen? Die zijn er niet.

Als ik dat setje aan maatregelen zie dat aan het nachtleven wordt opgelegd, dan stel ik me toch de vraag hoelang het geleden is dat iemand van het Overlegcomité of u, minister, nog eens fysiek een voet in dat nachtleven hebt gezet. Testen aan de deur, een QR-code laten zien aan uw medeburgers, mondmaskers op de feestvloer, dat zorgt voor twee dingen. Eén: dat de maatregelen gewoon niet kunnen en zullen worden nageleefd. En twee: dat de klanten wegblijven. En dat boven op de kosten die onze horeca-uitbaters al extra hebben, zoals extra personeel dat aan de deur moet ingezet worden om die QR-codes te controleren. Het is ongelooflijk. Als u de vrijheid van ondernemen aan banden legt, dan moeten daar ook financiële compensaties tegenover staan.

Mijn vraag aan u is heel duidelijk: welke maatregelen zult u nemen op korte termijn, dus zo snel mogelijk, om onze evenementensector en ons nachtleven financieel te compenseren? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Minister, ik zoek naar het grassprietje dat nog over-eind staat en dat nog niet is afgemaakt door mijn voorgaande collega's.

Het is inderdaad zo dat het Overlegcomité nieuwe beperkingen heeft opgelegd. Men heeft getracht om zoveel mogelijk open te houden – wat een goede zaak is – maar men kon natuurlijk niet naast de cijfers kijken. Na de klimaatontkenning hebben we hier nu ook de coronaontkenning.

Men heeft nieuwe maatregelen moeten opleggen die voor het nachtleven – laat ons eerlijk zijn – een serieuze last vormen. De danscafés en de discotheken zien daar meteen de gevolgen van. Er zijn veel minder bezoekers. De effecten gaan veel verder. We lezen de berichten in kranten en we horen het ook dat er vaak uit voorzorg – hoewel het eigenlijk wel nog zou mogen – evenementen afgelast of doorgeschoven worden. En dat brengt natuurlijk een enorme kost en een enorme last met zich mee voor de eventsector, maar ook voor de toeleveranciers die vaak in horeca en andere sectoren actief zijn. Daarom rekent men erop, minister, dat er opnieuw steun wordt opgezet nadat we dat in de vorige lockdown met succes gedaan hebben. Er werd toen 2,5 miljard euro gegeven aan 190.000 bedrijven. Men hoopt natuurlijk, minister, dat er opnieuw zo iets kan worden opgezet. Daarom ook mijn vraag: bent u van plan om opnieuw een steunmechanisme uit te werken voor de getroffen sectoren?

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Ik wil me eerst even richten tot collega Brusselmans. Hoelang is het geleden dat u op intensive care op bezoek bent geweest? Hoelang is het geleden dat u in de zorgsector bent gaan luisteren naar wat er allemaal aan de hand is in Vlaanderen? (*Applaus bij de meerderheid en van Stijns Bex*).

Beste collega's, als u denkt dat het Overlegcomité een paar dagen geleden met plezier beslist heeft om opnieuw een aantal beperkende maatregelen in te voeren, dan vergist u zich schromelijk. De zorg staat werkelijk op kraken. En het wordt nog elke dag erger. Dus, collega's, als u het erg vindt – of sommigen het erg vinden – om weer met een mondkapje te lopen of aandacht te hebben voor ventilatie of een aantal veiligheidsvoorschriften na te leven, dan vind ik dat een heel kwalijke zaak.

Wil dat nu zeggen, collega's, dat er geen problemen zijn nu in een aantal sectoren? Absoluut. Ik erken zeker dat het niet gemakkelijk is voor onze discotheken. Bovendien hebben ze al zo lang zwarte sneeuw gezien, want ze zijn meer dan een jaar gesloten geweest. Zo erg. Is er een probleem met de eventsector? Absoluut. Want ondanks het feit dat in theorie veel evenementen nog kunnen doorgaan, zijn het niet de ondernemers die afgelasten maar worden er enorm veel evenementen uitgesteld naar een later moment. En kun je dat de eventorganisatoren verwijten? Helemaal niet. Zij kunnen er niets aan doen, integendeel. Zij hebben de knowhow om coronaveilig en coronaproof te organiseren. Maar wat baat het als zaken geannuleerd worden? Dan moeten die uitgesteld worden en dan derven ze natuurlijk een pak inkomsten.

Dus collega's, het antwoord is ja. Ik heb vorige vrijdag op de ministerraad een eerste situatieschets gebracht nadat ik de dag voordien zowel met de verantwoordelijken van de discotheken als met de eventsector een digitaal overleg had. Gisteren en vanmorgen hebben we aanvullende cijfers gekregen omdat we nu in een evolutie zitten. Vrijdag was de situatie nog anders dan maandag en vandaag. We hebben

binnen de regering afgesproken om de situatie deze week te evalueren en zeer goed cijfermateriaal op te vragen. Volgende vrijdag is er dan opnieuw een bespreking.

Wij willen de ondernemers absoluut niet loslaten in deze crisis, maar wanneer we maatregelen nemen, moet dat wel correct gebeuren. Ik heb daarover een aantal zorgen.

Ten eerste willen we enkel de gezonde ondernemingen steunen.

Ten tweede heeft de ervaring met de vorige crisis me geleerd dat steun geven, puur op verklaringen, dus zonder stavingstukken, een moeilijke zaak is. Het schept ook nadien wat problemen met terugvorderingen. We hebben het daar ook al over gehad. We moeten dus een ander systeem zoeken.

Ten derde moeten we nauwkeurig kunnen afbakenen wie we steun geven. Vergeet immers niet dat ook de federale overheid nog een steunpakket heeft dat op dit moment in voege is, met name de tijdelijke werkloosheid en het overbruggingsrecht voor zelfstandigen.

Die puzzelstukken worden nu samengelegd, en ik hoop dat we zeer binnenkort, ook in diepgaand overleg met de sectoren, een juist pakket aan maatregelen kunnen nemen.

Gisteren was er ook overleg met de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de werkgevers en de vakbonden, waar we de situatie op het terrein nog eens hebben bekeken. Collega's, vandaag kan ik nog niet concreet zeggen voor wie precies we wat kunnen doen en hoe, in aanvulling op de federale maatregelen. Dat hangt een beetje af van de evolutie van de cijfers. Maar ik kan u wel zeggen dat ik diep onder de indruk ben van het aantal annulaties. Ik ben er absoluut van overtuigd dat we voor de heel zwaar getroffen ondernemers een vorm van steun zullen moeten voorzien.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (Vooruit): Minister, vorige vrijdag zei u al dat er iets moest worden voorzien, dat u erop rekende dat dit pakket de volgende vrijdag rond zou zijn. Dat moet inderdaad zeer gericht zijn. We hadden een Vlaams beschermingsmechanisme dat een link had met de omzet van een organisatie. Ik pleit er dus voor om daar opnieuw gericht op in te zetten.

Ik denk ook dat een noodfonds voor cultuur wenselijk is en dat een nieuwe bankendeal nodig is. Immers, in de eventsector worden alle events afgelast, waardoor er geen geld binnenkomt om de coronaleningen te kunnen aflossen. Ik roep dan ook op om vanuit de overheden opnieuw te onderhandelen met onze Belgische banken.

Tot slot denk ik dat ook in het bijzonder voor de horeca een verbeterde handelshuurlening absoluut nodig is. De overheadkosten moeten in al die sectoren kunnen worden gedekt, want het water staat al die ondernemers en in afgeleide vorm al hun medewerkers tot aan de lippen. *(Applaus van Hannes Anaf)*

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het mag absoluut niet de bedoeling zijn dat de eventsector opnieuw het slachtoffer wordt van deze vierde golf. Lege agenda's waren maandenlang schering en inslag in deze sector, en ook nu lijkt het alsof ze opnieuw tussen de mazen van het net zullen vallen, aangezien de regel van zelftesten enkel geldt in dancings en discotheken.

Minister, het mag niet zijn dat we binnen eenzelfde eventsector voor tweespalt zorgen. Daarom wil ik u bijkomend vragen of de Vlaamse Regering de anomalie in de nieuwe regels zal aankaarten op het Overlegcomité en bij de federale collega's.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Minister, wat u doet, is bijzonder kwalijk. U probeert niet alleen te scoren op kap van de zorg, u creëert ook een valse tegenstelling tussen de druk op de zorg enerzijds en het openen of heropenen van het nachtleven anderzijds, zonder daar enig bewijs voor te hebben.

Want wat blijkt uit brononderzoek in Nederland? In Vlaanderen doen we dat niet, want dan zou uw beleid meteen volledig doorprikt worden. Uit dat Nederlands onderzoek blijkt dat 3 procent van de besmettingen uit de eventsector komt. Dus neen, de druk op de zorg is niet de schuld van de horeca. Een deel van de oorzaak zijn de besparingen die u op de zorg hebt doorgevoerd. De druk op de zorg is niet de schuld van de horeca die de regels niet naleeft, het zijn de regels die niet kloppen en geen effect hebben. Het probleem zijn niet de mensen, het probleem is uw beleid.

Gaat Vlaanderen eindelijk het standpunt van gezond verstand innemen op het volgende overlegcomité en maatregelen die geen aantoonbaar effect hebben, van tafel vegen? *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Minister, dank u wel voor het uitdrukkelijke engagement om opnieuw maatregelen te willen nemen. De eventsector en de andere sectoren die getroffen zijn, zullen dat toejuichen. Het is wel belangrijk dat, als er een steunmechanisme wordt uitgewerkt, het opnieuw heel gemakkelijk toepasbaar is. Dat mag toch ook eens worden gezegd. Als je gaat luisteren bij veel Vlaamse werkgevers en ondernemingen, dan blijkt dat men de manier waarop het Vlaams Agentschap Innoveren en Ondernemen (VLAIO) die steun heeft toegekend, enorm apprecieert: heel eenvoudig, heel gemakkelijk, heel snel het geld op de rekening. Dat verdient een pluim. We mogen die mensen daarvoor bedanken. We hopen dat het opnieuw een mechanisme wordt dat even eenvoudig en even snel toepasbaar is. We rekenen daarvoor op u, minister.

Ik heb nog een bijkomende vraag. Het is ook belangrijk dat we enkel de gezonde bedrijven ondersteunen. Tijdens de vorige steunoperatie werd gekeken naar de omzet en de cijfers van eind 2019. Zult u opnieuw zoiets inbouwen, waardoor we er toch op letten dat we enkel gezonde bedrijven ondersteunen en de ongezonde niet onnodig lang in leven proberen te houden?

De voorzitter: Mevrouw De Vreese heeft het woord.

Maaïke De Vreese (N-VA): Minister, ik had het gevoel dat we net terug aan het rechtkrabbelen waren met de veerkracht van de Vlaming, zoals we die goed kennen, maar dat we nu terug met ons hoofd onder water worden geduwd door de realiteit die ons inhaalt. Sommige gouverneurs geven er nog een duwtje bij. Die wirwar aan communicatie, dat haantjesgedrag hebben we nu echt niet nodig. Laat ons dan ook steunen wat coronaproof, met de professionele knowhow van bijvoorbeeld de evenementensector, kan doorgaan.

Niettemin is de situatie ernstig, zeer ernstig. Daarom moeten we de sectoren steunen met slimme, selectieve en zeer specifieke maatregelen. De handelshuurregeling werd daarnet al vermeld. Maar we kunnen ook de nodige psychologische steun geven. We weten dat veel ondernemers het ook op dat vlak moeilijk hebben. Dynamiseren van Zelfstandige Ondernemers (DYSO) is in dezen op dit moment een

partner. Laat ons daar dan ook gebruik van maken, zodat de ondernemingen terug met de lippen boven de waterlijn uitkomen.

Ik heb nog een bijkomende vraag. U had een studie besteld over de afgelopen maanden. Is die studie er al? Zijn de resultaten gekend? Op welke manier zal rekening worden gehouden met de studie in de beslissingen die u ter ondersteuning zult nemen?

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Minister, we zullen het straks nog met minister Beke hebben over het coronabeleid zelf, want daar is nog heel veel werk aan.

Jullie eigen coronabeleid op orde krijgen lukt niet, maar nieuwe regeltjes verzinnen voor de mensen is blijkbaar geen probleem. Die regels voor de danscafés, minister, daar zit toch gewoon geen logica in? Dat gaat over danscafés, niet over de salsa-initiatie van de seniorenbond of zo. En nu hebben we een nieuwe regel. In Oost-Vlaanderen mag je binnenkort wel fuiven in een dancing of een nachtclub, maar niet op een chirofuif. Alsof het coronavirus allergisch is voor gratis drankbonnetjes voor vrijwilligers of zo. Daar zit toch gewoon geen logica in, minister?

Het kan zeker zijn, en het is waarschijnlijk nodig, dat er maatregelen worden genomen in de eventsector en in de horeca en de cultuur. Maar het moet logisch zijn, het moet begrijpelijk zijn, het moet bevattelijk zijn. Dat is het vandaag niet. Er is inderdaad steun nodig, ook voor een specifieke categorie: de niet-professionelen, de sportclubs, de jeugdverenigingen, enzovoort, die spaghettiavonden en fuiven organiseren om hun werking te financieren. Dat kunnen ze niet meer zien doorgaan en ze zitten nu met een gat in hun begroting.

De voorzitter: De heer Annouri heeft het woord.

Imade Annouri (Groen): Minister, collega's, er lijkt hier om de zoveel weken een opbod te zijn van verschillende partijen om de spreekbuis te zijn van een of andere sector die het heel moeilijk heeft. In dat opbod worden er altijd valse tegenstellingen gecreëerd.

Want de simpele waarheid is dat het virus overal is. Wat we nu nodig hebben, in tegenstelling tot de politieke en maatschappelijke polarisatie, is solidariteit. Als we de zorg willen vrijwaren, als we willen dat zo weinig mogelijk mensen overlijden, dan moeten er maatregelen worden genomen.

Ik ben het eens met collega D'Haese: de maatregelen moeten logisch zijn, en dat zijn ze vandaag niet altijd. Dat moet worden rechtgetrokken.

Als we solidariteit verwachten om de zorg te vrijwaren, moeten we ook solidair zijn met die evenementensector en met de culturele sector en ervoor zorgen dat er compenserende maatregelen zijn. Er moet zo snel mogelijk – wat ons betreft volgende week – duidelijkheid zijn rond de compensatiemaatregelen. Dat moet niet enkel financieel zijn, minister, want ondanks het feit dat veel mensen uit die sectoren zich zorgen maken over de financiën, is er ook een ongelooflijke mentale druk. Ook daar moet over worden nagedacht. Ook daar moet steun komen, zowel financieel als mentaal, zodat als deze crisis eindelijk voorbij is, ze een doorstart kunnen maken en niet terugkijken op een slagveld. *(Applaus van Stijn Bex en Jeremie Vaneeckhout)*

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, wat het steunmechanisme zelf betreft – voor sommigen moet het volgende week in orde zijn, voor anderen misschien zelfs al vorige week –, moeten we alles wat we willen doen, door Europa laten goedkeuren. Die

mechanismen moeten worden aangemeld. Dat moet ook nu gebeuren, dus zo snel zal het niet lukken. Ik heb trouwens zelf – collega Annouri, u zegt het zelf, iedereen voelt zich de spreekbuis van iets – de dancings, de eventsector, Horeca Vlaanderen, UNIZO en sociale partners gesproken. Voor hen is het geen enkel probleem dat we de tijd nemen om na te gaan wie wat nodig heeft, hoe we iets – bijna – fraudeonvoelig maken, en wat we precies gaan doen. We willen net vermijden dat we steun geven aan mensen die het niet nodig hebben. Dat vraagt tijd. Als dat op kwartaalbasis kan, is dat goed. We nemen nu de tijd om iets gecibleerds en goeds uit te werken. Dat doen we nu. Ik neem dat zeer ernstig, net zoals de vorige keer.

Het ergste wat men een ondernemer kan aandoen, is niet een aantal beperkingen opleggen, maar hem niet meer te laten werken, alles gewoon sluiten. Dat willen we niet. Daarom zijn een aantal beperkingen opgelegd om de reden die ik vermeld heb. Ik stel vast dat bijna iedereen die een beperking opgelegd krijgt, zegt dat hij niet de oorzaak is. Hij is zelf geconfronteerd met het verplichte telewerk en één terugkomdag. Wat denkt u dat al die bedrijven zeggen? Het is niet bij hen gebeurd, ze zijn niet de oorzaak. Hetzelfde geldt voor de dancings. Ook al zijn mensen daar boven op elkaar aan het dansen, ze zijn niet de oorzaak. Niemand is de oorzaak. We moeten daar ook geen stenen gooien naar elkaar. We moeten gewoon de viruscirculatie proberen in te perken en dus een aantal basisregels volgen en waar het nodig is een extra laag bescherming toevoegen.

Collega Vanryckeghem, ik ben tot veel bereid, maar ik zag dat minister Weyts hier ook al is. De ene laten we zelftesten doen, de andere niet. Ik ben bereid om dat nog eens te bespreken. Wat is de meerwaarde daarvan? Ik heb het zelf meegemaakt naar aanleiding van een besmetting in de Vlaamse Regering – een zelftest staat natuurlijk nergens gerapporteerd. Je moet een antigeen- of PCR-test doen om geregistreerd te geraken. Ik ben zeker bereid om de extra mogelijkheden te bekijken. Ik denk niet dat de discotheekuitbaters zo enthousiast waren. Het is hier aangehaald: dat is voor hen een hele administratie erbij. De ene vindt het een goede manier van werken en uitbreiden, de andere vindt het minder goed. In elk geval hebben de discotheeken aan mij gezegd dat ze dat zeker willen uitproberen, als ik maar begrip heb voor hun moeilijke situatie.

Het klopt dat heel veel bedrijven net aan het rechtkrabbelen waren na een heel moeilijke periode. We zitten nu weer in de problemen. Dat is ook de reden waarom we met zeer veel zorg begeleiden en vooral heel veel spreken met de sectoren om te zien wat er aan het gebeuren is. We kunnen hen misschien inzetten – ik denk aan de eventsector – om net een aantal zaken coronaproof te organiseren. Die gesprekken worden op dit moment gevoerd.

We hebben met het Overlegcomité maatregelen genomen. Er is verwezen naar de extra maatregelen die de gouverneur van Oost-Vlaanderen heeft getroffen. Ik vind het bijzonder spijtig – dat zeg ik hier heel open – dat er provinciale maatregelen worden genomen waardoor men maar over de provinciegrenzen moet stappen om in een andere situatie terecht te komen. Persoonlijk vind ik dat geen goede zaak.

Er is op het Overlegcomité ook gevraagd dat er geen extra provinciale maatregelen zouden komen. Ik zie dat het toch opnieuw gebeurt. Dat vind ik zelf spijtig. Het is beter om een pakket maatregelen te hebben dat overal hetzelfde is. Daarmee zouden we al een stap voorwaarts hebben gezet als het gaat over de helderheid om alles uit te leggen.

De voorzitter: Mevrouw Gennez heeft het woord.

Caroline Gennez (Vooruit): Wat we nodig hebben, zijn logische coronamaatregelen die over het hele land gelden en waarbij de verschillende overheden samenwerken om die helder te communiceren en te handhaven.

We hebben met de verschillende overheden sectoren gered. We hebben daar goede maatregelen voor afgesproken, zoals het beschermingsmechanisme. Die zijn aangemeld bij Europa. Zorg dat die snel opnieuw van kracht zijn. Ik zou aan de sectoren willen zeggen: laten we vooral de moed niet verliezen. Ik denk dat je ondernemers en medewerkers er een plezier mee kunt doen dat ze hun job, die ze met veel overtuiging doen, kunnen blijven uitvoeren. Wij als politici moeten ervoor zorgen dat dat maximaal kan, en dat waar het niet kan, de nodige gerichte ondersteuningsmechanismen worden ontwikkeld die bonafide ondernemers ook door deze vierde golf leiden. *(Applaus van Hannelore Goeman en Hannes Anaf)*

De voorzitter: De heer Vanryckeghem heeft het woord.

Kurt Vanryckeghem (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, het weze duidelijk dat ook onze fractie absoluut geen voorstander is van strengere maatregelen per provincie. Het is echt geen goed signaal om in de ene provincie jeugdfuiven te verbieden en een paar kilometer verder in een andere provincie dan weer niet. Bovendien zal de anomalie tussen evenementen enerzijds en de discotheken en dancings anderzijds mogelijk aanleiding geven voor allerlei kerst- en nieuwjaarsfeesten. Dat is het allerlaatste wat wij hier willen.

We hopen dus met z'n allen dat dat in het volgende Overlegcomité op zijn minst zal worden besproken en hopelijk ook zal worden rechtgezet.

De voorzitter: De heer Brusselmans heeft het woord.

Filip Brusselmans (Vlaams Belang): Voorzitter, minister, collega's, ik heb zonet heel veel collega's horen zeggen dat het zeker nodig is om maatregelen te nemen in de horeca. Maar niemand, niemand hier kan aantonen dat de evenementensector de broeihaard is van deze vierde golf. Meer nog, nogmaals, in Nederland blijkt dat amper 3 procent van de besmettingen uit die sector komt. U bent dus opnieuw een sector die al anderhalf jaar enorm hard getroffen is, zeker het nachtleven, de zwartepiet aan het doorschuiven. U bent hen gewoon aan het uitlachen en u raakt niet alleen de sector, maar u raakt ook de mensen daarachter en hun klanten. Want wie zijn de klanten? Wie zijn weer het grootste slachtoffer van de rekening? Dat zijn de jongeren. Dat zijn de jongeren die niet naar de kerstmarkt kunnen, die niet naar de dancing kunnen, van wie de cantus is afgeschaft. In Oost-Vlaanderen zijn alle feesten afgeschaft, van de Chiro, van de scouts enzovoort. U bent hier een beleid aan het voeren dat u uit uw duim zuigt. U baseert dat op niets. Ik kan u zeggen dat veel mensen u dat enorm kwalijk nemen.

Ons standpunt is glashelder, al van in het begin van deze crisis: neem maatregelen om de druk op de zorg te verminderen, maar neem maatregelen die een aantoonbaar effect hebben. En dat is geen CST en geen extra pestbeleid voor de horeca. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Ongena heeft het woord.

Tom Ongena (Open Vld): Collega's, zondag zijn 35.000 mensen door de straten van Brussel gewandeld om zich te verzetten tegen vaccinatie. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

Jammer genoeg is behalve schade aan politiecombi's, de maatschappelijke schade die die houding veroorzaakt, enorm groot. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Collega Ongena heeft het woord!

Tom Ongena (Open Vld): Men hoort het niet graag, maar ik kom zo duidelijk tot bij jullie. Wees niet bang, ik kom nog. *(Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

De maatschappelijke kosten van die houding worden met de dag groter. We zien dat nu opnieuw. Dus, mijnheer Brusselmans en collega's van het Vlaams Belang, in plaats van hier hoog van uw toren te komen blazen, heb nu eens één keer politieke moed! Eén keer! Durf nu eens één keer in te gaan tegen al die mensen, de malcontenten van deze aarde! Ga nu eens één keer tegen die mensen zeggen: "Weet u wat de beste manier is om ervoor te zorgen dat onze horeca open kan blijven, dat onze zorg overeind kan blijven? Weet u wat het beste antwoord is: laat u vaccineren." En stop nu met die mensen achterna te lopen! *(Applaus bij CD&V en Open Vld. Opmerkingen bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld. *(Opmerkingen van Stefaan Sintobin)*

Collega Sintobin, uw mondmasker op, alstublieft. *(Rumoer. Opmerkingen van Tom Ongena)*

En u ook, collega Ongena, mondmasker op.

We zijn hier allemaal volwassen mensen die respectvol met elkaar zouden moeten kunnen omgaan. Ja?

ACTUELE VRAAG van Annabel Tavernier aan Ben Weyts, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Onderwijs, Sport, Dierenwelzijn en Vlaamse Rand, over de dalende leesvaardigheid in Vlaanderen

De voorzitter: Mevrouw Tavernier heeft het woord.

Annabel Tavernier (N-VA): Minister, wanneer collega's een attribuut meebrengen naar de plenaire zaal, is dat meestal om iets aan de kaak te stellen. Wel, vandaag heb ik iets positiefs mee. Het is Het grote voorleesboek van Vos en Haas. Wellicht is dat herkenbaar voor vele ouders, en zelfs misschien ook voor grootouders hier in de zaal. Ik heb er gisteren zelf uit voorgelezen aan mijn 4-jarige pluszoon, een ritueel voor het slapengaan.

Waarom heb ik dat boek bij, waarom wil ik dit onder de aandacht brengen? Wel, afgelopen zaterdag is de Voorleesweek van start gegaan, en initiatief van Iedereen Leest om het belang en het plezier van voorlezen in de kijker te zetten. Het is een positief initiatief, want we moeten de realiteit onder ogen durven te zien. De realiteit is dat de meest recente resultaten van de PISA- en de PIRLS-onderzoeken ((Programme for International Student Assessment, Progress in International Reading Literacy Study) wijzen op een aanzienlijke achteruitgang bij onze Vlaamse leerlingen op het vlak van leesplezier en leesvaardigheid.

Voor het eerst sinds het begin van de afname van de test in 2000 vallen de Vlaamse leerlingen uit de top 10 van de OESO-landen (Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling). Bovendien heeft de coronacrisis de achterstand verder vergroot. Voor taal en begrijpend lezen liepen de leerlingen van het zesde leerjaar tijdens de twee coronaschooljaren een leervertraging op van zeven tot negen maanden.

De Vlaamse Regering keurde in juli van dit jaar een leesoffensief voor Vlaanderen goed. Met dit actieplan vanuit Onderwijs en Cultuur wil de Vlaamse Regering zowel binnen als buiten de schoolmuren het tij keren op het vlak van leesvaardigheid, leesmotivatie en leesplezier. Op de VRT Taalavond van vorige week woensdag werden de details van dit actieplan in de kijker gezet.

Minister, welke volgende stappen zult u zetten om de acties van het Vlaams Leesoffensief uit te rollen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mevrouw Tavernier, u hebt de aandacht getrokken van twee ministers, die van Onderwijs en die van Dierenwelzijn.

U hebt natuurlijk gelijk: we hebben een probleem op het vlak van leesvaardigheid in Vlaanderen. Dat bewijzen PISA en PIRLS. Daarom hebben we gedacht, net zoals we doen op grond van PISA en PIRLS, dat we moeten mobiliseren en de taal- en onderwijskwaliteit planmatig aanpakken. Zo willen we ook de handen in elkaar slaan voor leesvaardigheid. Dat willen we doen over verschillende beleidsdomeinen heen in samenwerking met verschillende ministers.

Het is niet dat er tevoren nooit iets gebeurd is, integendeel. De acties waren wel nogal versnipperd en ook moeten we erkennen dat die vooral gericht waren op de bestaande lezers. Het was een beetje te veel preken voor eigen kerk.

Daar willen we nu verandering in brengen. Er is een actieplan opgesteld, met tal van acties. We gaan nu al van start met enkele acties. Ik schets er u zes.

De eerste is de BoekStart, waarmee we via de kleuterscholen een boekenpakket bezorgen aan de kleuters en hun ouders.

Ten tweede breiden we de auteurslezingen uit, omdat we vaststellen dat de vraag van de scholen nog altijd veel groter is dan het aanbod.

Ten derde zijn er leesprojecten op onverwachte plekken. Vandaar ook bijvoorbeeld de betrokkenheid van voor- en naschoolse kinderopvang.

De vierde actie zijn auteursresidenties op misschien onverwachte plaatsen, namelijk in het technisch en beroepsonderwijs. Daarvoor wijzen we auteurs toe aan scholen voor een langere periode zodat ze daar niet één keer komen voorlezen, maar er een hele periode aanwezig zijn.

Een vijfde actie gaat over het oprichten van een leesfonds, met de intentie om ook zo veel mogelijk maatschappelijke en private spelers te betrekken. Daarbij vragen we aan de Koninklijke Academie voor Nederlandse Taal- en Letterkunde (KANTL) om ervoor te zorgen dat ook private bedrijven zouden participeren en op die manier een breed draagvlak creëren.

Een zesde actie gaat over de Nationale Leesdag, waarbij we ons een beetje laten inspireren door het Ierse voorbeeld. Daar is 'Ireland Reads' een groot succes geweest.

Dat zijn in een notendop enkele startacties om die leesvaardigheid samen te proberen aan te pakken over een lange termijn.

De voorzitter: Mevrouw Tavernier heeft het woord.

Annabel Tavernier (N-VA): De aanval is de beste verdediging. We zijn dan ook blij dat u samen met uw collega-minister van Cultuur, Jan Jambon, met een aantal gerichte acties uit het Leesoffensief de aanval opent op de dalende leesvaardigheid en het dalende leesplezier in Vlaanderen. Om onze kinderen opnieuw met plezier te laten lezen is het cruciaal dat ze in de eerste plaats over de nodige technische vaardigheden beschikken. Leesvaardigheid creëert leesplezier en niet omgekeerd. Wie iets goed kan, doet het ook graag. Ook het rapport-Brinckman van de Commissie Beter Onderwijs concludeert dat we meer moeten investeren in het technisch lezen als fundament voor de latere leescultuur en dat het stimuleren van de ontluikende geletterdheid van groot belang is. Daarom zijn initiatieven zoals de verplichte taalscreening in de derde kleuterklas zo belangrijk.

Ik heb nog een vraag, minister. Lezen doe je niet alleen in de klas. Met het Lees-offensief tracht je daarom een zo breed mogelijke maatschappelijke beweging op gang te trekken met verschillende partners. Wanneer zult u met uw collega-ministers bevoegd voor Welzijn en Cultuur, Jan Jambon en Wouter Beke, samenzitten om te bekijken welke acties uitgevoerd kunnen worden?

De voorzitter: Mevrouw Vandromme heeft het woord.

Loes Vandromme (CD&V): Minister, collega's, als er één virus is dat we mogen verspreiden, dan is dat wel het leesvirus. Ik ben daarin graag een superverspreider. Mijn fractie heeft alle plannen over lezen binnen en buiten de school altijd gesteund. In het onderwijs hebben we altijd gesteld dat elke leerkracht een taal-leerkracht moet zijn. Ik wil het heel specifiek hebben over de taalleerkracht. Minister, er bestaat een Science, Technology, Engineering, Mathematics (STEM)-actieplan en dat werpt zijn vruchten af. Meer mensen kiezen voor STEM-opleidingen. Maar er is ook een nood aan een actieplan Talen dat zou worden uitgewerkt met het Vlaams Talenplatform met de bedoeling om mensen aan te trekken om die taalopleidingen te volgen en te kiezen voor het onderwijs. We wachten nog op dat plan. Is het wachten op Godot of hebt u concrete plannen, minister?

De voorzitter: Mevrouw Goeman heeft het woord.

Hannelore Goeman (Vooruit): Collega's, we hebben in deze plenaire vergadering recht op één actuele vraag. Ik moest een verscheurende keuze maken tussen steun aan de noodlijdende horeca en eventsector, en de situatie in de scholen die ondertussen dramatische proporties aanneemt. We hoopten dat er andere vragen over het onderwijs zouden zijn waarbij we konden aansluiten. Dat blijkt niet het geval te zijn. In de plaats daarvan is er een vraag over de leesvaardigheid. Begrijp me niet verkeerd. We vinden dat bijzonder belangrijk, maar de realiteit is dat leerkrachten vandaag amper nog aan leesonderwijs toekomen, omdat een grote groep in quarantaine zit en omdat de andere groep amper nog weet op welke manier ze de situatie in de scholen moet bolwerken. Minister, we zijn het er allemaal over eens dat de scholen zoveel mogelijk moeten openblijven. Maar wat zijn we ermee dat de schoolpoort openstaat als er ondertussen geen leerkrachten zijn om les te geven.

U bent normaal altijd de eerste om te communiceren, maar nu blijft het oorverdovend stil, terwijl scholen zitten te wachten op instructies over wat er moet gebeuren met de examens en met het afstandsonderwijs en over hoe ze les zullen geven aan kinderen die in quarantaine zitten. Mijn vraag aan u vandaag is waar die communicatie blijft. (*Applaus bij Vooruit en de PVDA*)

De voorzitter: Mevrouw Beckers heeft het woord.

Roosmarijn Beckers (Vlaams Belang): Ter zake dan: mevrouw Tavernier, wat u aanhaalt over het voorlezen, is heel belangrijk. Technisch leren lezen is een zaak van de scholen, maar het is belangrijk dat ouders ook hun verantwoordelijkheid nemen en het goede voorbeeld geven. Zien lezen doet lezen. Het is heel belangrijk om er nog eens op te wijzen dat niet alles kan worden afgewenteld op de scholen. Ook ouders hebben een verantwoordelijkheid.

Minister, lezen is heel belangrijk, en plezier hebben in het lezen eveneens. Het is belangrijk om boeken fysiek te zien en in huis te hebben, maar ook om de bibliotheek te bezoeken.

We zien dat er een tendens is dat steeds meer lokale bibliotheken worden gesloten. Ik zou toch ook willen vragen om dat tijt te keren, want het is heel goed dat een school bijvoorbeeld met een klas op bibliotheekbezoek kan gaan, en echt fysiek boeken kan zien en uitlenen enzoverder. Dat kan het leesplezier enkel stimuleren.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Ik denk dat de vraag van mevrouw Goeman zeer terecht is: waar is minister Weyts als het onderwijs verzuipt in een ongelooflijke coronagolf?

De voorzitter: Mevrouw Meuleman ...

Elisabeth Meuleman (Groen): Die is een leesplan aan het voorstellen, en daarover zou ik mijn vraag willen stellen.

De voorzitter: Ja, collega Meuleman, ik geef u meteen opnieuw een minuut, maakt u zich geen zorgen. Ik wil wel eventjes een opmerking maken. Ik ben niet verantwoordelijk voor de actuele vragen die worden ingediend, dat zijn de fracties. Ik heb het dan ook vooral over de tussenkomst van mevrouw Goeman. U moet een keuze maken, u hebt maar één actuele vraag, dat klopt. Maar u bent natuurlijk ook een van de kleinere fracties die vertegenwoordigd zijn in het parlement. En als u een keuze maakt, maakt u een keuze. Maar dan kunt u de minister niet komen verwijten, in dit parlement, dat hij niet wil antwoorden op vragen die niet zijn ingediend. Dat lijkt mij redelijk. *(Applaus bij de N-VA)*

Collega Meuleman, u krijgt opnieuw het woord.

Elisabeth Meuleman (Groen): Inderdaad, want mijn vraag ging echt wel over het leesoffensief, dat leesplan. Minister, mijn vraag is of dat plan wel straf genoeg is. Is de 'sense of urgency' groot genoeg? Want mevrouw Tavernier zegt dat we uit de top 10 vallen, maar ik denk dat dat een beetje een understatement is, mevrouw Tavernier. We duikelen naar de staart van het peloton, op de 32e plaats, wat het lezen en de leescapaciteiten van onze 15-jarigen betreft. Ze kunnen zelfs geen bijsluiter meer lezen van geneesmiddelen, kopte de krant. Het gaat slecht, en dat lezen is extreem belangrijk als we goed onderwijs willen.

Minister, u wilt kinderbegeleiders en kinderverzorgsters in de crèches laten lezen. Maar u weet dat die nu al 9 baby'tjes hebben die ze proberen eten te geven, van wie ze de pampers moeten verversen, enzovoort. Hoe gaan zij dat doen? U wilt kleuterjuffen aan kleuters laten voorlezen, u vindt dat zeer belangrijk. Maar er zijn 25 kleutertjes en de broekjes moeten ververst worden, enzovoort.

Minister, mijn heel concrete vraag is of dit bij mooie woorden blijft. Of mogen we een plan verwachten zoals in Ierland, waar ook de nodige middelen tegenover staan, de nodige ondersteuning, om ervoor te zorgen dat we inderdaad dat vroege lezen, dat cruciaal is, kunnen realiseren, ook in Vlaanderen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik wil misschien even de puntjes op de i zetten. Dit is de lijst van actuele vragen. Vooruit en Groen, jullie hebben samen drie actuele vragen.

De voorzitter: Het zijn er twee, elk één.

Minister Ben Weyts: Ik stel vast dat u dan toch drie thema's belangrijker vindt dan Onderwijs. Maar ik geef toe, u bent daarin consequent. Het doet een belletje rinkelen. De periode van de Ikea open en de scholen dicht, ik herinner mij daar iets van.

Wat de ondersteuning van het kleuteronderwijs betreft, kan ik u zeggen dat deze regeerperiode het kleuteronderwijs nog nooit zoveel ondersteuning heeft gekregen. En altijd opnieuw probeert u reclame te maken voor ons onderwijs met een kommer-en-kwelverhaaltje, waarbij u vergeet te vertellen dat sinds de start van deze regeerperiode – januari 2020 – het kleuteronderwijs 71 miljoen euro extra gekregen heeft, 71 miljoen euro recurrent. We hebben er ondertussen ook voor

gezorgd dat er nog eens 23 miljoen euro bij komt voor kinderbegeleiders, zodat de kleuteronderwijzers effectief bezig kunnen zijn met hun kerntaken, met lesgeven. Dat is dus bijna 100 miljoen euro dat er is bij gekomen. Dat is het 'put your money where your mouth is'-principe dat wij met deze regering doen.

Maar ik ga naar de grond van de zaak. U vraagt wanneer we gaan samenzitten met de collega's. Dat hebben we eigenlijk al gedaan; hetgeen ik u voorstel is het resultaat daarvan. Dat is met minister Jambon en met minister Beke, maar er kunnen ook nog andere ministers aansluiten, met een open beurs, vanzelfsprekend. Als ze ook financieel wat kunnen bijdragen is dat zeer goed. Maar we hebben een selectie gemaakt, om te kunnen starten, uit maar liefst 50 acties die zijn opgelijst. Dus dat is goed. We hebben natuurlijk altijd een beleidsdomein als trekker, maar meestal komt het neer op een beleidsoverstijgende samenwerking.

Wat dat betreft, moet ik u inzake onderwijs meegeven dat de essentie natuurlijk ook bij onderwijs ligt. En net daarom besteden we zoveel aandacht aan de kennis van het Nederlands bij de start van het lager onderwijs, met de taalscreening, maar ook op het vlak van de eindtermen. Zowel in het secundair onderwijs als in het basisonderwijs moeten we de focus leggen op de essentie, de kern van alles. En naast wiskunde is dat zeker en vast ook het Nederlands.

Ten tweede gaan onze kabinetten op regelmatige basis – momenteel zelfs eenmaal per maand – samenkomen met de voorzitter en ondervoorzitter van de werkgroep.

Tot slot wil ik, inpikkend op wat u zei aangaande de positie van ouders, nog een belangrijke les meegeven. Knoop het in uw oren, draag het uit! Ja, we scoren slecht op het vlak van de PISA-resultaten. En ja, kinderen met een migratieachtergrond scoren verhoudingsgewijs slechter op de kennis van het Nederlands dan kinderen zonder een migratieachtergrond. Maar we zien ook dat bij kinderen met een migratieachtergrond die thuis Nederlands spreken, de kloof ten opzichte van kinderen zonder migratieachtergrond voor de helft gedicht wordt. Dus als je het als ouder goed voorhebt met de toekomst van je kinderen – en dat hebben we toch allemaal –, zorg er dan voor dat ze in contact komen met het Nederlands, ook na half vier, ook na het sluiten van de schoolpoort. Dat is in wezen de essentie. En wij vormen op dat vlak een aanvulling met dit leesplan om het mogelijk te maken dat je het Nederlands ook in boekvorm, letterlijk, mee naar huis kunt nemen.

De voorzitter: Mevrouw Tavernier heeft het woord.

Annabel Tavernier (N-VA): Dank u wel voor uw antwoorden, minister. Het is duidelijk dat u met een geïntegreerd plan ten strijde trekt, en dit met een duidelijk doel voor ogen, met name dat we binnen tien jaar opnieuw in die top vijf van de OESO-landen moeten staan. Dat is ook nodig, want goed en graag lezen is de basis van alles. Het versterkt het geloof in het eigen kunnen. Het vormt de sleutel tot een succesvolle schoolloopbaan en het is een onmisbaar toegangsticket tot een volwaardige participatie in de samenleving. Leesplezier, leesvaardigheid en leesmotivatie gaan daarbij hand in hand. Geen leesplezier zonder leesvaardigheid. En zonder een goede leesvaardigheid kan er van goed, kwalitatief onderwijs geen sprake zijn.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Celia Groothedde aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de activering van de algemene compensatieregeling in de kinderopvang**ACTUELE VRAAG van Ilse Malfroot aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de coronacompensatie in de kinderopvang**

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde (Groen): Minister, we zitten in een vrij prangende situatie. We hadden het vorige week al over de crisis in de kinderopvang. Op dit moment rijzen de besmettingen echt de pan uit. Overal zijn er opvanglocaties, opvanginitiatieven die de deuren moeten sluiten. Wanneer ze vervanging zoeken voor mensen die ziek zijn, vinden ze door het probleem van het grote personeelstekort in de kinderopvang, zelfs geen vervanging meer. We zien dat steden en gemeenten op sommige plekken zelfs al het initiatief hebben genomen om de stedelijke kinderopvang te sluiten, wat natuurlijk heel veel problemen schept voor ouders en voor de maatschappij. De kinderopvang zelf moet op dit moment ook onder verstrengde hygiënemaatregelen werken.

Het gevolg daarvan is natuurlijk groot voor de ouders en voor de kinderopvang. Dat geldt eigenlijk specifiek in de huidige situatie. Ik heb u vorige week, toen we in dit parlement ons voorstel tot spoedbehandeling van ons voorstel van resolutie bespraken, gezegd: 'Op dit moment, waarop de zorg en de essentiële beroepen zo onder druk staan, is de vangrail van de kinderopvang heel erg belangrijk en is het heel belangrijk dat de Vlaamse Regering ervoor zorgt dat de kinderopvang op een degelijke manier zijn werk kan blijven doen.'

Ik heb dus twee vragen voor u, minister. Ten eerste, kunt u de recentste cijfers geven wat de sluitingen betreft in de kinderopvang? Want wat besmettingen betreft, zien we dat de cijfers ontzettend hard stijgen, de piek is bijna verticaal. Ten tweede, zult u inderdaad de algemene compensatieregeling in werking laten treden om de kinderopvang de broodnodige ademruimte te geven?

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Minister, collega Groothedde heeft de problemen al aangekaart, maar ik ga er toch nog eventjes dieper op in. De cijfers zijn vandaag enorm slecht. Dat wil dus zeggen dat er heel veel kindjes afwezig zijn in de kinderopvang, maar dat er natuurlijk ook heel veel personeelsleden uitvallen. Mensen kunnen hun personeel niet meer aanvullen, waardoor er natuurlijk een probleem is in de kinderopvang.

Bij de vorige golf hebt u de algemene coronacompensatie in het leven geroepen. Dat wil dus zeggen dat de ouders niet moesten betalen voor de dag waarop het kindje afwezig was, maar ook dat het kinderdagverblijf recht had op een compensatievergoeding ingeval er een kindje afwezig was in de opvang. Die compensatievergoeding wordt natuurlijk voorzien om ervoor te zorgen dat de vaste kosten waar de opvang mee kampt, gedekt kunnen worden. Vandaag de dag zorgt dat natuurlijk voor problemen, want er is uitval van heel veel kindjes, waardoor de kinderopvanguitbaters nu verplicht worden om aan die ouders te zeggen dat hun respijtdagen op zijn en dat ze verplicht zijn om hen vanaf nu een boete aan te rekenen voor de dagen waarop hun kindje afwezig is. En wie is hier de boodschapper? Wie is hier de slechterik? Dat is natuurlijk de uitbater, om uw wanbeleid daar recht te zetten, minister.

Bij de onthaalouders die werken bij een dienst, is de situatie als volgt. Zij krijgen een beloning of een loon per dag dat het kindje aanwezig is in de opvang. Met

andere woorden: per dag dat ze aanwezig zijn, krijgen ze geld, per dag dat de kindjes afwezig zijn, hebben ze niks. Dus wat is de situatie daar nu? Ik ben deze morgen op bezoek geweest bij Romina en Sabrina, en zij vertellen dat ze aan de ouders moeten zeggen: 'Breng uw kindjes maar, want we hebben er anders maar vier.' Zij moeten dus vragen om de kinderen naar de opvang te brengen, omdat ze anders geen loon hebben. Dat is de omgekeerde wereld, in deze crisis waar we vandaag mee te maken hebben.

Minister, mijn vraag is heel kort en heel simpel. Bent u bereid om de algemene compensatieregeling opnieuw in het leven te roepen, zodat de ouders niet moeten betalen voor die afwezigheidsdagen en de kinderopvanguitbaters hun vergoeding krijgen per dag voor het afwezige kind? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, ik heb begrepen dat hier vandaag al een paar debatten zijn gevoerd over de situatie van de coronabesmettingen en de effecten daarvan op verschillende sectoren. Ik denk dat we het daar straks, bij de volgende vragen, ook nog even over zullen hebben. Uiteraard wordt ook de kinderopvang gevat door stijgende besmettingscijfers.

Wij hebben bij het begin van de crisis een compensatieregeling uitgewerkt. Dat was inderdaad een algemene compensatieregeling. In 2020 alleen al heeft dat 105 miljoen euro extra aan steunmaatregelen voor de kinderopvang betekend. U spreekt over wanbeleid, mevrouw Malfroot. De mensen in de kinderopvang waren bijzonder blij dat we dat toen gedaan hebben. Dat is blijven lopen tot voor de zomer. In de zomer hebben wij een selectieve compensatieregeling uitgevaardigd, een compensatieregeling die in vele andere sectoren niet bestaat, maar die ik voor de kinderopvang inderdaad wel heb doorgedrukt in de Vlaamse Regering, omdat de kinderopvang absoluut belangrijk is.

Die selectieve compensatieregeling bestaat uit een compensatie als een organisator verplicht is om volledig of gedeeltelijk te sluiten, als er een doelgroepbeperking is of als, wat de buitenschoolse opvang betreft, er scholen gesloten zijn waarvan de leerlingen normaal gezien naar de buitenschoolse kinderopvang zouden gaan. We hebben dat uitgewerkt op het ogenblik dat het verwachtingsspatroon was dat er een lagere viruscirculatie zou zijn dan vandaag het geval is. Ik ga hier vandaag niet aankondigen wat er zal gebeuren in de toekomst, maar we zijn inderdaad aan het bekijken of we die selectieve compensatieregeling verder kunnen verfijnen. We zullen – en ik denk dat dat niet alleen voor de kinderopvang is – daarover in de schoot van de Vlaamse Regering vrijdag allicht wel wat besprekingen voeren en hopelijk ook beslissingen kunnen nemen.

Wat de cijfers betreft: ik heb de laatste stand van zaken opgevraagd. Mevrouw Grootthedde, 50 kinderopvanginitiatieven zijn gedeeltelijk gesloten en 266 opvanginitiatieven zijn volledig gesloten.

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde (Groen): Minister, dank u wel. Eerst en vooral zijn mijn volgende vragen: van wanneer zijn die cijfers en hoeveel kindplaatsen komen daar nu in het gedrang? Daarbuiten: er is geen vlekkeloos parcours gereden tegenover de kinderopvang, en ik denk dat u dat nu minstens gedeeltelijk kunt ondervangen. Dan kijk ik niet alleen naar de selectieve regeling die inderdaad nu geldt, maar waarvan we heel goed merken dat ze op dit niveau van besmettingen eigenlijk niet meer toereikend is. Dat gaat niet alleen over onthaalouders. Dat gaat bijvoorbeeld ook over ouders die zelf worden besmet en daardoor in quarantaine moeten blijven, die eerst hun test afwachten, die langer in quarantaine moeten blijven als ze positief zijn; de kindjes zijn besmet, ze moeten nog langer

in quarantaine blijven. Dat rekt zich zo uit dat de selectieve regeling niet toereikend is. Dat geldt bijvoorbeeld ook voor leerkrachten die worden gepenaliseerd terwijl zij op dit moment in moeilijke omstandigheden doorgaan.

Daarnaast wil ik zeker toch ook de prioritaire vaccinatie aanhalen. Die is bij de eerste twee prikken niet prioritair gebeurd bij de kinderopvang, dus als zorgberoep of welzijnsberoep. Gaat u die uitglijder – ik moet het zo zeggen – ditmaal rechtzetten?

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Minister, het zal u niet verbazen, maar ik vind uw antwoord teleurstellend. U zegt dat u dat vrijdag nog zult bespreken met de Vlaamse Regering. Ik denk echter dat de tijd echt wel dringt. De kinderopvang-uitbaters krijgen vragen van de ouders. Die ouders willen weten waar ze staan. Ze moeten ook de aanrekeningen doen voor het einde van de maand. De maand is bijna voorbij. De kinderopvangsector verdient nu te weten waar hij staat. Ik heb de indruk dat u de problemen nog altijd onderschat. U zegt dat ik hier zeg dat u een wanbeleid voert. Wel, dat zeg ik ook, want het is zo. U erkent de problemen in de kinderopvangsector niet. U blijft die steeds ontkennen. Ik vind dat wraakroepend tegenover de sector, die sinds dag één van de pandemie in de vuurlinie staat, die brandjes moet blussen, die met alle passie en toewijding altijd heeft gezorgd voor de kindjes, die ervoor zorgde dat ouders konden blijven werken of dat de kinderen van ouders in de zorg werden opgevangen. U lacht daar een beetje mee. U vindt het niet nodig om nu een beslissing te nemen. Het einde van de maand nadert. Minister, vanaf wanneer gaat u communiceren naar de kinderopvanguitbaters en naar de ouders, zodat zij weten waar ze staan?

De voorzitter: Mevrouw Verheyen heeft het woord.

Katja Verheyen (N-VA): Minister, het is hier al veelvuldig aangehaald: die vierde golf is ons te snel af. Dat ondervinden we nu op een zeer pijnlijke manier. Heel wat sectoren zijn hard getroffen, waaronder ook de kinderopvang, de buitenschoolse opvang. Elke dag staat wel in de krant te lezen dat een kinderopvanginitiatief noodgedwongen de deuren moet sluiten, wat heel wat financiële gevolgen heeft. Het is dan ook belangrijk dat u samen met de Vlaamse Regering op korte termijn bekijkt wat mogelijk is om die sector zeker te ontlasten. Het financiële is één ding, maar ik vraag u ook dat u de vinger aan de pols houdt in de kinderopvangsector. Dat is echt wel broodnodig. Die sector is overigens cruciaal voor de vele werkende ouders, maar het is een sector die het iedere dag ook steeds harder te verduren krijgt.

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): De pandemie flakkert inderdaad enorm op. We zien overall besmettingen, ook in de kinderopvang. Zij hebben tijdens de voorbije golven al bewezen dat zij van cruciaal belang zijn, omdat andere mensen zo aan het werk kunnen blijven. Het is inderdaad zo: met die algemene regeling toen wilden we vooral zorgen voor het proberen te beperken van het contact tussen volwassenen en kinderen, zodat er enerzijds geen inkomensverlies, geen verlies van respitdagen voor de ouders en anderzijds ook geen inkomensverlies voor de vestigingen was. Als ik echter de epidemiologische situatie nu bekijk, en ook zie wat er in de kinderopvang en in scholen gebeurt, dan denk ik dat we ons inderdaad toch eens moeten bezinnen: zou die algemene regeling niet opnieuw van toepassing moeten zijn?

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Ik vind het een beetje absurd dat we hier in vraag stellen of de selectieve of de algemene regeling moet zijn. Als je gewoon op de website van Opgroeien gaat kijken bij de uitleg over veel gestelde vragen over de

compensatieregeling bij de kinderopvang, dan staat er bij de selectieve regeling: de pandemie is min of meer onder controle. Bij de algemene regeling staat er: de pandemie flakkert terug op. Collega's, ik denk dat als u die twee zinnen leest, dat we dan al lang terug in de algemene regeling hadden moeten zitten, want we zitten volop in de piek van de vierde golf, vooral bij de beroepsactieve bevolking, en ook bij de ouders van kleine kinderen in de kinderopvang. Als je dan ziet dat er bij algemene regeling staat 'de pandemie flakkert weer op', dan denk ik dat die beslissing al lang genomen had moeten worden en dat het een no-brainer is wat er vrijdag in de Vlaamse Regering moet worden beslist. U kunt die zinnen misschien ook gebruiken om de collega's te overtuigen, minister, als dat nodig zou zijn. *(Applaus bij Vooruit en de PVDA)*

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): De kinderopvang is inderdaad een heel belangrijke sector die het nu al tijdens de hele coronacrisis zwaar te verduren heeft gehad. Het is heel terecht dat u heel snel na het uitbreken van de eerste golf de algemene compensatieregeling hebt uitgewerkt. Nadien is er een selectieve compensatieregeling gekomen en, minister, ik denk dat dat te veel een zwart-witverhaal is. Ofwel is de opvang open, en dan heeft men geen compensatie, ofwel is de opvang noodgedwongen gesloten, of is er een doelgroepenbeperking, en dan is er wel een compensatie. Ik denk dat het goed zou zijn dat u nu zoekt naar een oplossing die op maat is van wat er vandaag gebeurt. Er zijn ook opvanginitiatieven die gedeeltelijk gesloten zijn, en waar toch nog een aantal kinderen zijn, maar die wel een enorme impact ondervinden. We moeten er ook wel voor zorgen dat die op een billijke manier gecompenseerd worden, zowel voor de initiatieven zelf als voor de ouders, minister. Ik hoop dus inderdaad dat u daar op heel korte termijn een regeling kunt treffen, en een akkoord vindt binnen de Vlaamse Regering.

Ik vraag u: op welke manier zult u dat communiceren naar ouders en naar kinderopvanginitiatieven, zodanig dat zij zekerheid hebben?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Heel concreet, collega Groothedde: die cijfers dateren van de week van 15 november. Dat is één.

Ten tweede roept u op tot prioritaire vaccinatie. U weet dat de ministers van Onderwijs een brief gestuurd hebben naar de Hoge Gezondheidsraad (HGR), met de vraag om ook de leerkrachten van het basisonderwijs prioritair te vaccineren. We hebben dat ook op de interministeriële conferentie (IMC) besproken. Ik heb gezegd dat ik me aansluit bij die vraag aan de Hoge Gezondheidsraad, maar dat ik die vraag uitgebreid wil zien naar de kinderopvang. Wij hebben zaterdag interministeriële conferentie. Ik heb het advies van de Hoge Gezondheidsraad nog niet. Ik had graag gehad dat ik het hier kon voorlezen, dan kon ik u daarop een antwoord geven. Maar de vraag is dus gesteld, en we kijken uit naar het antwoord.

Collega Vaneeckhout heeft hier al verschillende keren gezegd dat we de adviezen van de Hoge Gezondheidsraad moeten volgen. Ik neem aan dat u wat dat betreft op één lijn zit met de collega uit uw fractie. Maar ik wil niet polariseren binnen fracties, dat is geen goede zaak. Nogmaals, wij wachten op het advies van de Hoge Gezondheidsraad, zaterdag hebben wij interministeriële conferentie, en dan hoop ik dat we daarover duidelijkheid kunnen verschaffen.

Ik heb deze week ook samengezeten met de koepels van de kinderopvang. Dit is daar ook ter sprake gekomen, en ik heb daar precies hetzelfde antwoord op gegeven. Dat doe ik doorgaans: hetzelfde antwoord geven in het parlement als op andere plaatsen *(Opmerkingen)*

Ja, toch wel. We gaan daar dus naar kijken. Wij hebben daar ook gesproken over die compensatie. Nog eens 105 miljoen euro extra in de kinderopvang in 2020. De precieze cijfers van 2021 kan ik nu nog niet geven, de algemene heeft gelopen tot in de zomer, de selectieve vanaf de zomer. Ik heb een voorstel klaar dat ik vrijdag zal bespreken in de schoot van de regering. Zo gaat dat nu eenmaal, dat soort zaken moet je bespreken in de schoot van de regering. We hebben vrijdag een eerste gedachtewisseling gehad over het principe van de compensaties. Ik denk dat het debat dat daarnet gevoerd werd met de minister van Werk en Economie daar ook over ging. Ik ben blij met de steun van collega Verheyen en collega Saeys, en ik hoop dat zij spreken namens de N-VA en Open Vld, want dan zal dat het debat vrijdag in de regering vergemakkelijken. En wanneer die beslissing genomen is, collega Schryvers, dan zal ik daar ook zo snel als mogelijk op de juiste manier over communiceren.

De voorzitter: Mevrouw Groothedde heeft het woord.

Celia Groothedde (Groen): Minister, ten gronde gaat dit over een grotere problematiek. Als het gaat over prioritaire vaccinaties, als het gaat over de compensatieregeling, dan wil de kinderopvang zich niet gewoon in woord maar ook in daad gesteund voelen. Dat weet u. En wat dat betreft is het natuurlijk wel een beetje tekenend dat – en dat is uw schuld niet – de recentste cijfers van 15 november 2021 dateren. We zitten met een pijnlijke grafiek. *(Celia Groothedde toont een grafiek)*

Ik heb mijn vraag om uitleg ingediend op 10 november 2021. Toen zaten we ongeveer halverwege dit punt. Op dat moment hadden we al bezig moeten zijn met een algemene compensatieregeling in de kinderopvang of hadden we minstens een verscherpte selectie uit moeten denken. We zijn nu letterlijk twee weken verder. En dag na dag dacht ik: ik ga het persbericht in de krant zien staan, hij gaat er iets aan doen. Minister, 'we've been here before'. U moet sneller schakelen wat de kinderopvang betreft. Want appreciatie is niet alleen zeggen dat ze fantastisch werk doen en dat het broodnodig is, maar hen er ook voor belonen, waarde naar werk geven.

De voorzitter: Mevrouw Malfroot heeft het woord.

Ilse Malfroot (Vlaams Belang): Minister, ik kan over u en over de kinderopvang stilaan een boek schrijven. En geloof me, het zal geen komedie zijn maar eerder een tragedie genaamd 'De ondergang van de kinderopvangsector door Wouter Beke'. *(Opmerkingen van minister Beke)*

Ik vind het beschamend dat u op dit ogenblik op deze simpele vraag geen antwoord kunt geven. U die bij hoog en bij laag altijd beweert dat u alles in het werk stelt voor de sector, bewijst hier van niet. Op het moment dat zij verzuipen, vraag ik van u dat u beslissingen neemt. En dat doet u niet. Ik vind het beschamend. Ik ben beschaamd in uw plaats om dat hier te moeten vragen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Immanuel De Reuse aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het aanzuigeffect van het Vlaamse groeipakket op asielzoekers

De voorzitter: De heer De Reuse heeft het woord.

Immanuel De Reuse (Vlaams Belang): Minister, de slechte coronacijfers zouden ons bijna doen vergeten dat we ook nog geconfronteerd worden met een andere crisis, namelijk de immigratiecrisis. De meest recente cijfers van Fedasil tonen

dat er sinds januari tot en met oktober reeds 20.000 nieuwe asielzoekers de weg vonden naar ons land, het land van melk en honing. En ondertussen moeten wij overal nieuwe asielcentra openen en andere die reeds bestaan, opschalen.

Vanuit de traditionele partijen wordt het dikwijls voorgesteld alsof deze massale immigratie een soort natuurlijk natuurfenomeen is. En uiteraard weten we allemaal dat dat niet zo is. Men hoeft geen specialist te zijn om te weten waarom die mensen hierheen komen, waarom ze veilige landen, veilige grenzen passeren om hier te komen aankloppen. Dat is natuurlijk omdat de poorten van onze sociale zekerheid wagenwijd openstaan. In andere landen is men al tot het besef gekomen dat er een realistisch beleid gevoerd moet worden. In dit Vlaams Parlement verschuilen de andere partijen zich vaak achter het feit dat dit een federale bevoegdheid is. Maar in de realiteit maakt deze Vlaamse Regering ons land aantrekkelijk voor immigratie. Meer bepaald blijkt dat we recordhouder zijn in het aantrekken van minderjarige niet-begeleide asielzoekers. De oorzaak is te vinden in het feit dat we een zeer aantrekkelijk Vlaams groeipakket hebben dat als een magneet op deze minderjarigen werkt.

Ik geef u twee cijfers. Eén, het aantal vooral Afghaanse minderjarige asielzoekers is gestegen van 10 procent in twee jaar naar één derde. Het tweede cijfer dat ik wil meegeven is het bedrag dat ze ontvangen. Dat is een basisbedrag kinderbijslag aangevuld met een forse sociale toeslag en dan een schooltoelage van 3364 euro per jaar. En dat terwijl ze ook al genieten van gratis kost en inwon bij Fedasil.

Minister, binnenkort is het één dag Sinterklaas voor onze eigen Vlaamse kindjes. Stop nu eens met het ganse jaar Sinterklaas te spelen voor buitenlandse gelukszoekers die hier geen bescherming maar wel gratis geld zoeken. Mijn vraag is dan ook heel eenvoudig. Wat zult u doen? Hoe zult u ervoor zorgen dat de sociale zekerheid niet meer als magneet dient voor buitenlandse gelukszoekers? (*Applaus bij het Vlaams Belang*).

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, dit Vlaams Parlement heeft op 14 juli, quatorze juillet, van dit jaar een resolutie goedgekeurd. In navolging van die resolutie is hier een voorstel van decreet aanhangig van collega Schryvers om een aantal maatregelen te nemen, namelijk om niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die verblijven in opvangstructuren van Fedasil nog een derde van de gezinsbijslagen toe te kennen in plaats van drie derde, dit om de ongelijkheid met wie verblijft in Vlaamse voorzieningen weg te werken. Het is aan dit parlement om steun te geven aan dat voorstel van decreet.

We voorzien geen wijzigingen in de schooltoelage. De regeling is overgenomen zoals die al jaren binnen onderwijs wordt toegepast. Het enige verschil is dat de schooltoeslag door de inkanteling in het groeipakket nu ook automatisch wordt toegekend.

Als u zegt dat dit een sterk aangroei-effect heeft, dan ben ik daar wel door getriggerd. Ik heb eens opgevraagd hoeveel niet-begeleide minderjarige kinderen een groeipakket krijgen. Dit jaar, in november 2021, waren er 193 dossiers. Vorig jaar waren er 225 dossiers en 2019 waren er 194 dossiers. U spreekt over een aanzuigeffect waarbij hele hordes jongeren vanuit Afghanistan naar hier komen omdat wij in Vlaanderen sinds 2019 dat groeipakket hebben. Ik wil u vragen een beetje serieus te blijven. Dat is niet het geval, het zijn er zelfs minder dan twee jaar geleden. En het is aan dit parlement om over het voorstel van decreet dat mevrouw Schryvers heeft voorgelegd te stemmen, dan zullen we daar, wat Vlaanderen betreft, ook de nodige maatregelen rond nemen.

De voorzitter: De heer De Reuse heeft het woord.

Immanuel De Reuse (Vlaams Belang): Minister, ik dank u voor uw antwoord. Uw eigen partijgenoot, staatssecretaris Mahdi, geeft wel andere cijfers. In augustus waren er 409 niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. In september zijn er 421 toegekomen. Er is dus wel degelijk een aanzuigefect. En ook vorig jaar al waarschuwde het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (CGVS) dat dit de ronde doet bij de mensen en dat ze om die reden naar hier komen. En waar was de Vlaamse Regering het voorbije jaar? U kon dat gerust al aanpakken. U had er wel geen probleem mee om al een besparing op de kinderbijslag te realiseren via een indexering van 2 naar 1 procent.

Een bijkomend probleem is dat 70 procent van degenen die zich aandienen als minderjarigen na onderzoek meerderjarig blijken te zijn. Dat cijfer geeft weinig ruimte voor interpretatie: het gaat hier over systematisch misbruik en bedrog. Mijn vraag is of u deze kwestie op de interministeriële conferentie wilt aankaarten bij uw federale collega om zo de leeftijdscontroles drastisch op te drijven.

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Collega, u trekt het hier enorm op flessen, u bent hier onwaarheden aan het vertellen. Ik zou heel graag de wetenschappelijke studies zien waarin staat dat mensen in Afghanistan echt voor België en voor Vlaanderen kiezen omwille van dat groeipakket. U bent hier uit de onderbuik aan het praten, terwijl het absoluut niet te staven is met feiten. Ik ben het helemaal eens met wat de minister daarover zegt.

U probeert hier ook aan te geven dat mensen een groeipakket krijgen, maar dat achteraf blijkt dat ze zelfs niet minderjarig waren. U zou moeten weten dat dit niet zo is. Vroeger werd het nog retroactief betaald, maar dat is intussen afgeschaft. Dus alles wat u hier komt vertellen, is puur uit de onderbuik en heeft geen enkele, maar dan ook geen enkele wetenschappelijke waarde. Ik vind het heel kwalijk wat u hier vandaag komt doen.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Collega, vooreerst ben ik blij dat u erkent dat wij hier een heel goed groeipakket hebben. Het is een pakket dat gezinnen heel erg versterkt.

Wat het 'probleem' betreft dat u aankaart, wil ik toch wel enkele zaken zeggen.

In april 2020 werd de retroactieve toepassing van het groeipakket afgeschaft. Erkende vluchtelingen krijgen sedertdien pas gezinsbijslag te rekenen vanaf de beslissing tot erkenning van hun vluchtelingenstatus. In de evaluatie van het groeipakket hebben we het thema aangekaart van de niet-begeleide minderjarige vluchtelingen die in een voorziening van Fedasil verblijven. We hebben dat in onze resolutie opgenomen. We zullen via een aanpassing van het decreet hier ook voor de nodige aanpassingen zorgen.

Dus, collega, we zijn wel degelijk met het thema bezig, maar niet – en ik herhaal het – omdat we ervan uitgaan dat mensen uit oorlogsgebieden, denk maar aan Syrië of Afghanistan, naar hier komen omwille van het groeipakket, maar wel omdat we een rechtvaardige regeling willen uitwerken die voor alle gezinnen hier gelijk is. *(Applaus van Peter Van Rompuy en Marino Keulen)*

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Ik plaats een aantal puntjes op de i. De collega's zegden het al: de retroactieve toepassing van het groeipakket bestaat niet meer. De cijfers van Sammy Mahdi waaruit u citeert, zijn uiteraard federale cijfers, dat zijn niet de aanvragers van het groeipakket. Als u zegt dat er een aanzuigefect is, moet u dat

toch een beetje nuanceren. Als je uit Afghanistan naar hier komt, kun je als niet-begeleide minderjarige vluchteling er niet voor kiezen of je terechtkomt in Vlaanderen of in Wallonië. In Wallonië hebben ze helemaal niet de toeslagen waarover wij beschikken. Die redenering staat wel een beetje op losse schroeven.

Wij hebben een oplossing. We hebben het deze voormiddag al besproken in de commissie Welzijn. Ze zal nu ook snel uitgevoerd worden. Minister, ik vraag u om sterk toe te zien op het feit dat mensen die naar hier komen en zich aanmelden als niet-begeleide minderjarige vluchteling ook werkelijk minderjarig zijn. We zien dat van de helft van de mensen op wie controle wordt uitgevoerd, bijna 70 procent meerderjarig blijkt te zijn. Minister, voor de fairheid van het systeem is het wel belangrijk dat we die controles opvoeren en dat we die zekerheid inbouwen.

De voorzitter: De heer Vaneckhout heeft het woord.

Jeremie Vaneckhout (Groen): Collega De Reuse, de collega's hebben al gewezen op de onderbouw van uw vraag. Het is natuurlijk belangrijk dat dat helemaal klopt. Ik zal dat niet allemaal herhalen.

Ik vind het wel belangrijk om het toch ook eens te hebben over mensvisie. Als mensen de helft van de wereld oversteken op de vlucht, minderjarig, zonder begeleiding, en hier terechtkomen, met grote uitdagingen, dan vind ik het getuigen van een andere mensvisie dan de uwe als wij erop vertrouwen dat de meeste mensen deugen en dat investeren in mensen werkt. En ja, dan vinden wij het verdedigbaar dat daar een groeipakket naartoe gaat en dat zij daar gebruik van kunnen maken en dat het misbruik daarvan minimaal zal zijn. Als u vindt dat het anders is, moet u dat aantonen.

Minister, we hebben de voorbije weken zeer ontroerende getuigenissen gezien van niet-begeleide minderjarigen die hier in de pleegzorg terechtkwamen en die daar zeer goede ervaringen uit haalden. Ook de pleegouders haalden daar zeer positieve ervaringen uit. Het was een beloftevolle toekomst die op die manier werd opgestart. Ziet u nog mogelijkheden om de komende jaren die piste van begeleiding van niet-begeleide minderjarigen nog te versterken? Hoe wilt u daarin investeren?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega De Reuse, u bent nu opeens zo'n grote supporter bent van het groeipakket, waarvoor dank. Uit de commissievergaderingen van gisteren en vanmorgen konden we dat niet afleiden, maar nu dus wel.

Het is ook een stevig groeipakket. Het is een groeipakket dat groeit, van 3,8 miljard euro naar 4,3 miljard euro. Er komt 500 tot 600 miljoen euro bij deze legislatuur. Dat is 10 procent meer om gezinnen te ondersteunen, om het mogelijk te maken dat de kinderen naar school gaan, om de kosten daarvan te kunnen dekken, om hun toekomst te kunnen geven. Dat is een heel goede zaak.

Als er misbruiken zijn, dan moeten die worden aangepakt. Als er niet-begeleide minderjarigen zijn die niet minderjarig zijn maar meerderjarig zouden zijn, collega Parys, dan moet dat stopgezet worden. Dat is ook wat wij doen. Dan moeten die bedragen ook worden teruggevorderd. Dat lijkt mij de logica zelf. Er zijn regels. Er zijn rechten. Er zijn ook plichten. Als men daar misbruik van maakt, dan moeten wij dat aanpakken.

Collega De Reuse, u bent een actief lid van de commissie. Wij hebben daar al verschillende keren vragen gehad over hoe ik nu de problemen op de arbeidsmarkt zal oplossen. Hoe zal ik ervoor zorgen dat er meer mensen zijn in de kinderopvang omdat ze daar om volk schreeuwen? Hoe zal ik ervoor zorgen dat er meer mensen zijn in de woonzorgcentra omdat ze daar om volk schreeuwen?

Hoe gaat u nu zorgen dat er in heel veel andere sectoren mensen zijn? Want ze schreeuwen daar om volk? Dat is juist. Ik zeg niet dat niet-begeleide minderjarigen het ultieme antwoord zijn. Ik zeg wel dat we iedereen nodig hebben om de economische, sociale en maatschappelijke uitdagingen waar we voor staan, aan te pakken. Ik ben de voorbije periode op bezoek geweest in kinderopvanginitiatieven en woonzorgcentra. Ik heb daar mensen gezien die gevlucht zijn uit de oorlog, die hier geïntegreerd en ingeburgerd zijn, die hier werken, die hier belastingen betalen, die zorgen voor onze kinderen en onze ouderen. Ik heb zelf een poetsvrouw met dienstencheques, gevlucht uit Togo. Ze is hier via een asielen centrum gekomen en werkt hier. Zo zijn er duizenden en duizenden.

Zeg ik daarmee dat we de deuren moeten openzetten? Neen, absoluut niet. Ik zeg wel dat we degenen die hier zijn en die zich houden aan de regels, die zich integreren en inburgeren, absoluut nodig hebben, ook ten behoeve van onze mensen.

De voorzitter: De heer De Reuse heeft het woord.

Immanuel De Reuse (Vlaams Belang): Goed, mijn onderbuik zegt dat het niet mijn onderbuik is: ik lees het in het staatsblad van Limburg, Het Belang van Limburg. Zowel het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen als uw partijgenoot en staatssecretaris Mahdi zeggen dat daar, dus die cijfers komen niet uit de lucht gevallen.

U zegt dat die Afghanen ons gaan helpen. Ik ben heel blij dat u dat denkt. In het kader van de vraagstelling in de stad Roeselare zei de burgemeester dat bij overleg tussen de centrumsteden toch wel gezegd werd dat Afghanen de moeilijkst te integreren groep vormen. Ik wens u veel succes.

Denkt u nu echt dat die Afghanen naar Vlaanderen komen, al die veilige landen passeren, omdat ze hier bescherming willen? Neen, het is omdat de tamtam gaat dat het hier het best is en dat we hier een heel gulle sociale zekerheid hebben. Stop gewoon met Sinterklaas te spelen. Zorg ervoor dat de Vlaamse sociale zekerheid niet te grabbel gegooid wordt aan de hele wereld, maar eindelijk ten dienste komt van onze mensen, want hier zijn nog vele noden op te lossen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Lorin Parys aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de beslissing van de IMC Volksgezondheid omtrent de derde prik

ACTUELE VRAAG van Katrien Schryvers aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de boosterprik tegen het coronavirus

ACTUELE VRAAG van Lise Vandecasteele aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over de maatregelen van de Vlaamse Regering tegen de vierde coronagolf

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Collega's, deze middag hoorde ik op de radio Marc Van Ranst antwoorden op de vraag hoe we deze coronacrisis nu verder moeten aanpakken. Zijn antwoord was: "Ik denk dat we naar korte lockdowns gaan, dat we daarna weer de teugels laten vieren en dat we daarna zullen pappen en nathouden tot aan de zomer."

Hoop is geen strategie, erger nog, steeds hetzelfde doen en toch een andere uitkomst verwachten, is de definitie van waanzin. *(Rumoer)*

Dus we moeten stoppen met zwalpen en starten met plannen. We moeten plannen met in het achterhoofd de ongemakkelijke waarheid dat corona hier is en hier zal blijven. Corona wordt een endemisch virus en wij moeten er zo verstandig mogelijk mee leren samenleven. We moeten ervoor zorgen dat we het beheersbaar houden.

Hoe doen we dat? Door voorspelbaarheid aan onze bevolking aan te bieden in de vorm van een nieuw contract met onze samenleving. Dat zal leiden tot minder polarisatie en meer vertrouwen, minister. Wat moet er voor ons in zo'n contract staan? Eerst en vooral moeten we de gezondheidszorg aanpassen aan het feit dat corona hier is en blijft. Dat betekent dat we de flessenhals op intensieve zorgen voor eens en voor altijd moeten aanpakken samen met het structurele personeelstekort. Twee, we moeten de coronapil aanschaffen. Drie, we moeten vooral de derde prik zo snel mogelijk zetten.

We hebben hier twee weken geleden een discussie gehad over de beslissing van de interministeriële conferentie (IMC) dat er daarvoor een plan zou komen. Het is vandaag IMC geweest en toch zal er zaterdag pas beslist worden wie wanneer de derde prik krijgt aangeboden.

Nochtans, als we deze week beslissen, kunnen we dit jaar 750.000 Vlamingen extra een derde prik aanbieden.

Minister, wat ons betreft moet u niet langer wachten. Wat is eigenlijk de reden dat u niet sneller kunt gaan met de vijftigplussers een derde prik aan te bieden? Wie of wat houdt u tegen?

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Voorzitter, minister, collega's, de besmettingen stijgen momenteel inderdaad ontzettend snel. We kunnen veel maatregelen nemen. Er moeten maatregelen zijn, ook algemene maatregelen, zoals afstand houden, mondkmaskers en dergelijke meer. Maar als we zeker zijn dat één ding ons helpt, dan zijn het wel de vaccins. Intussen is wel bewezen dat die echt een dam opwerpen tegen de ziekmakende gevolgen van het coronavirus. Vaccinatie bij iemand die jonger is dan 65 jaar, geeft tot 10 keer minder kans voor opname op intensieve zorgen, en bij mensen boven de 65 jaar, is dat tot 5 keer minder kans voor opname op intensieve zorgen. Hier kan echt niet genoeg op worden gehamerd, minister. Al begin oktober, weken geleden, hebt u opgeroepen om iedereen dat noodzakelijke derde vaccin, of voor de mensen die Johnson & Johnson hebben gehad het noodzakelijke tweede vaccin, te geven, omdat we zien dat de bescherming die de vaccins bieden, na verloop van tijd afneemt.

We zijn ondertussen volop bezig met de toediening van die derde dosis aan bepaalde doelgroepen: bewoners in woonzorgcentra, mensen in de zorgsector, mensen met bepaalde kwetsbaarheden, 65-plussers en ook mensen, vooral jongeren, die een dosis van Johnson & Johnson kregen. Wat betreft de rest van de bevolking hoorden we ook dat er pas zaterdag een beslissing zal worden genomen op de IMC over de manier waarop die derde prik geoperationaliseerd zal kunnen worden voor heel de bevolking.

De Vlaamse Regering heeft al middelen vrijgemaakt om de vaccinatiecentra langer operationeel te kunnen houden. Vele vaccinatiecentra zijn er echt klaar voor. Minister, we mogen nu echt niet meer talmen. Wat zijn momenteel de drempels die nog in de weg staan om echt de versnelling te maken met die derde prik? Wanneer zullen we duidelijkheid hebben en zullen de vaccinatiecentra over de nodige info kunnen beschikken om die derde prik te plannen?

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele (PVDA): Minister, het protest tegen het falende beleid van de regering in de coronacrisis groeit. We zitten vandaag midden in een vierde golf. Er wordt hier bijna alleen gesproken over vaccineren en coronapasjes. Ik hoor hier over de derde prik, over verplichten, over sanctioneren, zelfs over het ontslaan van mensen die zich niet laten vaccineren. Minister, dat zal ons niet uit deze vierde golf halen. Iedereen heeft de mond vol van die vaccinatie en die derde prik, maar ondertussen wordt er gezwegen over de andere cruciale dijken tegen het coronavirus. Dan gaat het over de contacttracing. Minister, die loopt vandaag helemaal in het honderd. U was blijkbaar van plan om die helemaal af te bouwen in november. De vraag is hoe het daar verder mee zal gaan.

De testcentra zijn volgeboekt. Mensen moeten moeite doen om ergens een testafspraak te kunnen krijgen, simpelweg omdat u testcentra wegbespaard hebt. De labo's kunnen niet volgen met het aantal stalen dat ze moeten verwerken. In de eerste lijn is het echt pompen of verzuipen. In anderhalf jaar is er gewoon nog geen enkele structurele versterking geweest van de eerste lijn.

Daar wordt allemaal niet over gesproken, maar ondertussen zorgt dat er wel voor dat het virus kan blijven rondgaan. Ik sprak gisteren met een arbeider uit een groot chemiebedrijf. In dat bedrijf waren ondertussen bijna honderd mensen besmet. Denkt u dat daar een clusteronderzoek gebeurd is? Denkt u dat daar een algemene testing van de arbeiders gebeurd is? Dat is allemaal niet gebeurd. Niet alle maatregelen worden genomen om de gezondheid van al die werknemers te vrijwaren.

Hetzelfde geldt bij Audi. Daar waren ook heel wat besmettingen en zelfs clusters. Daar hebben de werknemers en de vakbondsafgevaardigden aan de alarmbel moeten trekken en hebben ze de band moeten stilleggen om de directie te dwingen maatregelen te nemen voor de gezondheid van de werknemers.

Hetzelfde bij de scholen, in het onderwijs. Ik sprak ouders van kinderen die in quarantaine zitten omdat de juf corona heeft. Ook daar is er geen testbus gepasseerd en is er geen algemene testing gebeurd. De centra voor leerlingenbegeleiding (CLB's) lopen helemaal over van het aantal testen dat moet gebeuren. Scholen sluiten.

Minister, wat gaat u doen om die dijken tegen het virus te versterken? (*Applaus van Jos D'Haese*)

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega's, het virus circuleert ontzettend hevig in ons land en in andere Europese landen. Als we even kijken naar 24 november 2020, precies een jaar geleden, en we kijken naar vandaag, dan hebben we vandaag vijf keer meer besmettingen dan een jaar geleden.

We hebben te maken met een variant die ongelooflijk veel besmettelijker is dan een jaar geleden. Daar worden we allemaal mee geconfronteerd, in binnen- en buitenland. Als we kijken naar het aantal ziekenhuisopnames, dan zien we dat we ongeveer gelijk zitten met vorig jaar, ondanks het feit dat deze variant vijf keer meer besmettelijker is. Het aantal ziekenhuisopnames houdt desondanks gelijke tred met vorig jaar. Dat baart ons inderdaad zorgen.

Als we kijken naar het aantal overlijdens, zien we een heel ander beeld. Ondanks het feit dat we 5 keer meer besmettingen hebben, hadden we toch maar 22 percent van het aantal overlijdens van vorig jaar. Die overlijdens, dat zijn er nog altijd 36, gisteren genoteerd. Veel van die overlijdens waren te voorkomen. Mensen tussen 55 en 64 jaar die niet gevaccineerd zijn, hebben 47 keer – u hoort het goed – 47 keer meer kans dan mensen die gevaccineerd zijn om te overlijden als ze corona hebben. Tussen 65 en 74 jaar hebben ze 25 keer meer kans. Tussen 75 en 84 jaar hebben ze 9 keer meer kans. Mensen van 85 jaar en ouder hebben 7 keer meer kans.

Hoeveel cijfers hebben we nog nodig om aan degenen die vandaag nog niet gevaccineerd zijn, te zeggen: In godsnaam, voor uzelf maar ook voor de ander, laat u vaccineren. Het aantal mails dat ik krijg, zoals van Chris Van den Abeele, van mensen van wie de zorg en behandeling wordt uitgesteld omdat er mensen in de ziekenhuizen liggen die niet gevaccineerd zijn, hoelang moet dat hier nog duren? Wel, doe het niet alleen voor uzelf, doe het voor de ander. Heb maar eens een broer of zus, een vader of een moeder, een zoon of een dochter die in zo'n geval is, gaat u die nog in de ogen durven kijken? Dus, laat u vaccineren. *(Applaus bij mevrouw Katrien Schryvers en de heer Peter Van Rompuy)*

Laat u vaccineren, dat is van een ontzettend groot belang. Dat is wat we nu inderdaad gaan doen met die derde prik. Er zijn vandaag al meer dan 700.000 mensen in Vlaanderen die een derde prik hebben gekregen. We hebben de ambitie om 2,5 miljoen mensen die derde prik te geven tegen het einde van dit jaar. Collega Parys, we gaan daar niet op wachten.

Maandag alleen al, op één dag tijd, hebben bijna 100.000 mensen een uitnodiging gekregen om zich de komende weken te laten vaccineren. Mensen die het Janssensvaccin hebben gekregen, 65-plussers, mensen met onderliggende aandoeningen, mensen die werken in de zorg, ze worden allemaal opgeroepen om zich te laten vaccineren.

Wat ons betreft, moeten we op die weg voortgaan. We hebben de instructie gegeven en we hebben er inderdaad niet op gewacht, maar we hebben er wel een impliciet akkoord over gekregen, en vrijdag of zaterdag gaan we daar verder over spreken, om ook de groep tussen 60 en 65 jaar uit te nodigen in de vaccinatiecentra die vandaag extra capaciteit hebben om dat te kunnen doen. Dat is een heel goede zaak.

Wat de concrete strategie over het verdere verloop betreft, daar zullen we zaterdag over spreken als we het advies van de Hoge Gezondheidsraad hebben. Dat hebben we nu nog niet. Maar nogmaals, we hebben er niet op gewacht, we hebben alles in stelling gebracht en de uitnodigingen gaan razendsnel de deur uit.

We hebben onze vaccinatiecentra daar nu ook financieel voor geborgd. Meer dan 200 miljoen euro heeft de Vlaamse Regering uitgetrokken om die vaccinatiecentra tussen nu en eind april daar financieel voor te verzekeren, wat een zeer goede, maar ook een noodzakelijke zaak is.

Mevrouw Vandecasteele, vaccineren is de belangrijkste, maar niet de enige zaak. U had het over de contactopsporing. Ik ben vorige week in Duitsland geweest. Daar doet men geen contactopsporing meer. Daar is de contactopsporing beperkt tot, wanneer je besmet bent, zelf je contacten bellen en een lijstje doorgeven aan het Gesundheitsamt. In Nederland, met minder besmettingen, is de contactopsporing in de gracht gereden door het hoge aantal besmettingen.

U weet, en wij weten allemaal, dat die dijk ook onder druk komt te staan als het aantal besmettingen zo hoog is. Dat is natuurlijk zo. Daarom hebben we vandaag in de interministeriële conferentie (IMC) twee beslissingen genomen om de contactopsporing te versterken. De eerste beslissing is dat, als u zelf besmet bent, u de naam, gsm-nummer en e-mailadres van de contacten die u de voorbije dagen hebt gehad, via een online tool doorgeeft zodat er rechtstreeks met hen contact kan worden opgenomen. Dat is niet alleen om de contactopsporing, maar ook om de huisartsen te ontlasten. Die maatregel wordt nu ingevoerd en zal vanaf 2 december operationeel zijn. Dat is geen must, maar dat is wel een extra instrument dat daarvoor zal worden ontwikkeld.

Een tweede instrument is de Coronalert. Een op de drie mensen heeft die app op zijn gsm en ik raad iedereen aan om die actief te gebruiken. Als er een rood signaal oplicht, moet u normaal gezien contact opnemen met de contactopsporing. Vanaf 5

december is het mogelijk dat, als er een rood oplicht, u een CPPC-code (Corona Test Prescription Code) kunt genereren waarmee u rechtstreeks naar het testcentrum kunt gaan. Op die manier hoeft dat niet meer via de huisarts te gebeuren.

We hebben die twee maatregelen genomen om de contactopsporing, waar nu een grote druk zit bij de huisartsen, voor een stuk te ontlasten en er op die manier voor te zorgen dat er een bijkomend instrument wordt gegenereerd om de hoog-risicocontacten van mensen die besmet zijn, snel te kunnen opsporen en een test te kunnen laten doen. Ik hoop dat de testcapaciteit dat verder zal aankunnen, want die botst ook tegen haar grenzen aan, wat logisch is met zoveel besmettingen. Ook daar hebben we vanmorgen over gesproken.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, laat u vooral niet tegenhouden door het federale niveau of door de andere regio's om die 55-plussers ook effectief uit te nodigen. We vragen al sinds mei in dit parlement om die derde prik. Het federale niveau heeft altijd al met zijn voeten gesleept, minister. We hebben daar genoeg tijd verloren. Als u zaterdag naar de IMC gaat, zou ik graag hebben dat na de 55-plussers de leerkrachten, de begeleiders en begeleidsters in de kinderopvang prioritair aan bod kunnen komen om die derde prik te krijgen. Het is zo belangrijk voor onze kinderen en voor de leerkrachten om er effectief voor kunnen zorgen dat scholen en kinderdagverblijven open kunnen blijven. Minister, het is onze consigne om daar werk van te maken.

Ten tweede hebben Australië, Frankrijk, Indonesië, Italië, Japan, Maleisië, de Filipijnen, Singapore, Zuid-Korea, Zwitserland, Thailand, het Verenigd Koninkrijk, de Verenigde Staten samen al meer dan 10 miljoen van een van de vier coronapillen die op de markt komen, besteld. Daar is een positief advies voor van het Europees Geneesmiddelenagentschap. Minister, weet u hoeveel België er heeft besteld? Nul. Ik ben bang dat dat een 'derdeprikverhaal' wordt. Dus ik zou zeggen: bestel er. Maak er werk van. Zorg ervoor dat we genoeg coronapillen hebben, minister. Ze verminderen het risico op hospitalisatie en op ernstige vormen van COVID-19 met 90 procent van iemand met symptomen.

Maak alstublieft werk van die twee punten.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, ik vind het heel goed dat u niet hebt gewacht, maar dat u verder het voortouw neemt en dat u nu al de vaccinatiecentra die er klaar voor zijn, ook mensen tussen 60 en 65 jaar laat uitnodigen voor die derde prik, vooruitlopend op het advies van de Hoge Gezondheidsraad, want we hebben inderdaad geen dag te verliezen. Ik hoop dat ook de andere vaccinatiecentra zich daarvoor kunnen organiseren en dat ook de groep van mensen die AstraZeneca hebben gekregen, ook snel hun derde prik kunnen krijgen want we weten dat dat vaccin ook sterk vermindert in effectiviteit na een aantal maanden.

Ik wil het even hebben over de jongeren, minister, over de 6- tot 12-jarigen. We weten dat het coronavirus heel sterk circuleert onder de jongeren en in de scholen. Voor hun vaccinatie bereidt het Europees Geneesmiddelenagentschap momenteel een advies voor. Kinderen worden minder ziek, maar ze zijn er ook het slachtoffer van als de scholen sluiten, als ze geen vrijetijdsactiviteiten kunnen doen. En bovendien kunnen ze het virus doorgeven aan anderen, die er heel ernstig ziek van kunnen worden. Het is in het algemeen en ook hun eigen belang dat ook de kinderen tussen 6 en 12 jaar gevaccineerd kunnen worden, minister. Hoe wordt die vaccinatie voorbereid?

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele (PVDA): Minister, het klopt helemaal dat de variant die vandaag de ronde doet, besmettelijker is. Dat is zeer duidelijk. Het klopt dat het vaccin goed beschermt tegen ernstige ziekten. Veel minder mensen die gevaccineerd zijn belanden op intensieve zorgen, krijgen de ziekte zeer hevig door.

Maar het blijft zo dat we moeten vermijden dat het virus zich verspreidt onder de bevolking. Want er zijn ook mensen met een vaccin die toch nog zwaar ziek zijn en op intensieve zorgen belanden. Vandaag is het geen vierde golf van enkel de mensen die geen vaccin krijgen. We moeten ervoor zorgen dat we het virus indijken, en dat kan alleen door volop in te zetten op het testen, op isoleren. En dat mankeert vandaag. U zegt dat u op een app of een systeem op de computer gaat inzetten, zodat mensen meer codes kunnen laten genereren voor een test. Maar ondertussen zitten de testcentra wel vol. Gaat u uw besparing terugdraaien? Gaat u zorgen voor meer testcapaciteit? Want vandaag moeten de mensen zitten te zoeken waar ze ergens een test kunnen krijgen.

Ouders van kinderen die hun kind testen met een zelftest die positief blijkt, moeten zitten te zoeken waar ze een test kunnen krijgen om zelf ook getest te kunnen worden. En voor de contacttracing waren er een jaar geleden 1200 contacttracers actief. Begin deze maand waren het er amper 400. Als u elke keer opnieuw zo afbouwt gaan we er nooit geraken, en gaan we dat virus nooit uit onze samenleving krijgen.

De voorzitter: De heer Sintobin heeft het woord.

Stefaan Sintobin (Vlaams Belang): Minister, ik moet zeggen dat ik het een beetje spijtig vind dat u in het eerste deel van uw antwoord opnieuw de aanval moest inzetten op de niet-gevaccineerden. Ik denk niet dat dat een goede zaak is, maar soit. U doet maar. Maar ik heb toch de indruk dat we met de vragen en de debatten die hier nu aan de gang zijn een beetje terugkeren in de tijd. Ik hoor een aantal vragen die ik vorig jaar ook al gehoord heb. Hoe zit het met het bestellen van pillen? Er zijn geen pillen. Wie gaat ze bestellen? Vorige keer waren het de mondkmaskers, nu zijn het de pillen. Over de contactopsporing is er kritiek en wordt er gezegd dat we het opnieuw afbouwen, om het dan weer te versterken.

Wat de prioritaire doelgroepen betreft, en daar ondersteun ik collega Parys, hebben we dat debat ook oneindig lang gevoerd de vorige keer: wie gaan we prioritair vaccineren? We zitten nu volgens velen in die vierde golf, die heel hevig is. En we moeten opnieuw nog het debat voeren over wie prioritair moet worden gevaccineerd? Ik begrijp echt niet waarom dat altijd zo lang moet duren. Neem beslissingen, zorg dat die boosterprik er komt voor sommige doelgroepen. Weet u dat zelfs bepaalde mensen in de zorg pas eind december hun derde prik zullen krijgen? Ik begrijp echt niet waarom alles altijd zo lang moet duren.

De voorzitter: De heer Vaneekhout heeft het woord.

Jeremie Vaneekhout (Groen): Minister, net voor deze zitting had ik nog contact met een bevriend huisarts. Die zei mij dat hij blijkbaar negen jaar universiteit heeft gedaan om al twee jaar de tekortkomingen van de overheid op te vangen en hun administratie te doen. Hoogopgeleide mensen, minister, zijn vandaag de gaten van ons Vlaams beleid aan het dichtrijden. En ze doen dat niet al een of twee maanden, ze doen dat intussen bijna twee jaar. De limiet is daar totaal bereikt.

En uiteraard moeten we hier een debat blijven voeren over die boosterprik, en uiteraard – ik ben daar zeer sterk van overtuigd, collega Parys weet dat – kan die pil echt een gamechanger zijn, en moeten we mee aansluiten bij de voorhoede daarvan.

Maar daarnaast moet u hier, en ik hoop dat dat eindelijk eens kan, durven te erkennen dat uw systeem gewoon fundamenteel faalt, minister. De meerwaarde

van contactopsporing is vandaag niets, en heeft ook de voorbije maanden zijn meerwaarde niet getoond.

Dus hoe zult u, midden in die vierde golf, werk maken van een systeem dat er wel staat in de vijfde golf, en zorgen dat uw beleid wel klaar is om het voorjaar van 2022 op te vangen?

De voorzitter: Mevrouw Saeys heeft het woord.

Freya Saeys (Open Vld): Getalm, getalm, getalm. Ik heb het hier vorige week ook aangehaald. De versnelling van die derde prikken, dat komt stilaan op gang, maar onvoldoende. Het zal inderdaad binnen deze vierde golf nu niet het mega-verschil maken, want daarvoor zullen bijkomende maatregelen nodig zijn. En het is heel duidelijk dat de maatregelen die er nu zijn ons hier niet uit zullen redden, integendeel. Artsen en verpleegkundigen zeggen zelf tegen mij dat er gewoon te veel politieke spelletjes worden gespeeld. 'Wij staan hier gewoon onze zak af te draaien, al gedurende twee jaar. Wij zitten er mentaal compleet door, maar toch doen wij hier voort, terwijl de politiek gewoon zit te talmen, en geen beslissing durft te nemen.'

Want daar gaat het over: daadkracht, daadkracht! Wij hoeven niet te wachten op het advies van de Hoge Gezondheidsraad. Wij kunnen nu zelf zeggen: "Kijk, wij doen dit en daarmee basta!" (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: Mevrouw Van den Bossche heeft het woord.

Freya Van den Bossche (Vooruit): Minister, het is goed dat u samen met de federale overheid een tweetal digitale oplossingen voorziet op korte termijn, waarbij mensen heel snel aan een code kunnen geraken wanneer zij in contact zijn geweest met iemand die besmet is of waarbij mensen zeer snel zelf andere namen kunnen doorgeven. Dat zal voor een belangrijke groep mensen een manier zijn om ervoor te zorgen dat ze snel kunnen reageren wanneer ze te horen krijgen dat ze met iemand in contact zijn geweest die besmet is, en om ervoor zorgen dat ze dat te horen krijgen. Maar het duurt nog respectievelijk negen dagen en twaalf dagen vooraleer die tools er zijn. Zodra die er zijn, verwacht ik dat de druk op de contact-tracers iets lager zal worden. Maar wat zult u in de tussentijd doen? Dag na dag merken we een versnelling op van deze vierde golf. Twaalf dagen zijn een eeuwigheid. Als u er binnen die twaalf dagen in Vlaanderen niet in slaagt om die contactopsporing performanter te maken, om meer mensen te bellen en hen sneller na het contact te bellen en meteen ook een code te bezorgen, dan vrees ik dat we onnodig veel extra besmettingen zullen hebben en dat de zorg volledig dichtslibt. Vandaar mijn vraag: wat gaat u doen in deze tussenperiode, in deze twaalf dagen?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Collega Parys, wij gaan niet wachten en we moeten ook niet wachten. We zijn met de verschillende deelstaten en met de federale overheid in ons land overeengekomen dat we die uitnodigingen kunnen versturen. We zullen dat formaliseren op de interministeriële conferentie van zaterdag. Maar inderdaad, we gaan daar niet op wachten en we moeten daar ook niet op wachten.

Ik denk dat die coronapil heel belangrijk is. Ik denk dat we daarop moeten anticiperen. Maar we hebben daar vandaag in de deelstaten geen bevoegdheid toe, dat is een bevoegdheid van de federale overheid. Maar daar zijn uiteraard al wel gesprekken over geweest. Ik denk ook dat men daarrond een aantal initiatieven aan het voorbereiden is.

Collega Schryvers, wat de groep van 5- tot 12-jarigen betreft, wachten wij op het advies van het Europees Geneesmiddelenagentschap (EMA). We zijn dat onder tussen wel aan het voorbereiden. We zijn in overleg met de minister van Onderwijs

om te bekijken hoe we dat precies kunnen organiseren. Dus vanaf het ogenblik dat die beslissing genomen wordt – en zo staat het ook in de notificaties van het Overlegcomité –, zullen wij dat wat mij betreft ook uitrollen.

Collega Vandecasteele, u stelt hier de vraag of we het aantal testcentra gaan terugschroeven. *(Opmerkingen van Jos D'Haese)*

Of we die gaan versterken, collega D'Haese? Ja, dat hebben wij beslist: wij gaan die testcentra versterken. We hebben vrijdag in de Vlaamse Regering inderdaad beslist dat we dat gaan doen. Ik kan u dus voor een keer recht in de ogen kijken en zeggen: "Ja, we gaan doen wat u vraagt. Meer nog, we hebben dat al gedaan."

Collega's, voorzitter, wat die contacttracing betreft, is het nog geen twee maanden geleden dat ik hier in dit Vlaams Parlement werd ondervraagd door parlementsleden die me vroegen wat ik zou doen tegen Netflixende contactopspoorders. Daar zitten mensen met hun vingers te draaien. Hoeveel geld kost dat eigenlijk niet aan de Vlaamse overheid? Wat gaat u daaraan doen? Is dat allemaal wel nodig? Dan slaat opeens de vlam in de pan in ons land, in Wallonië, in Brussel, in andere landen. Dan is de vraag: waarom is er niet opgeschaald? Er is opgeschaald. Maar als je met vijf keer zoveel besmettingen zit als vorig jaar, dan moet je ook andere instrumenten in het vuur durven leggen. En dat is wat we vandaag beslist hebben: dat we dat ook gaan doen.

En dat is geen 'of of': er zijn mensen die geen smartphone hebben, er zijn mensen die geen gsm-nummer hebben. En dus zullen we die via de gewone contactopsporing – want die opschalingen blijven we doen – benaderen. Dat is vanzelfsprekend. Maar als er een grote groep is die dat op die manier wel kan doen, dan kunnen we ook meer ruimte creëren voor de anderen voor wie dat niet lukt.

Collega Vaneeckhout, ik vind dat u daar een beetje een gemakkelijk spelletje van maakt. De andere deelstaten in ons land, waar uw partijen ook mee aan boord zijn, zitten precies met dezelfde problemen. Nederland, Duitsland en andere landen zitten precies met dezelfde problemen. Als de viruscirculatie zo sterk stijgt op zo'n korte tijd, dan moet je andere instrumenten in handen durven te nemen.

Maar, collega's, ik heb daar een concreet voorstel voor. Ik heb het gisteren besproken in de commissie. Ik heb het ook met mijn collega-ministers eens besproken. Het is een persoonlijk idee dat ik hier nu naar voren breng. Ik vind dat wij ten tijde van een pandemie onszelf toch wel ongelooflijk aan het 'handicapen' zijn. We hebben allemaal een Coronalert. We hebben allemaal een CST op onze gsm. Er zijn andere landen die die twee met elkaar connecteren. Als je een horecazaak of een fitnesscentrum binnenstapt, en je hebt je CST laten zien, en dan blijkt dat er een besmetting is in die horecazaak of in dat fitnesscentrum of andere, dan word je via Coronalert onmiddellijk gealerteerd. Dan moet je een test laten afnemen, of anders wordt je CST geblokkeerd. Dat leidt mensen automatisch van potentiële besmettingen en hoogrisicocontacten naar de testcentra. Bij ons kan dat niet, omdat daar de muur van de privacy tussen zit. Ik heb een zeer groot respect voor de privacy, maar ik vraag mij af of we in tijden van een pandemie en in tijden van zo'n sterke viruscirculatie, toch niet eens moeten durven na te denken over het gegeven dat we ons zelf wel heel veel met handen en voeten aan het vastbinden zijn daarbij.

Ik weet dat ik daar onder mijn collega-ministers bij sommigen gehoor voor heb. Ik vind dat we dat debat moeten durven aan te gaan. Want anders zullen wij in dit soort van situaties, met dermate stijgende besmettingen, de contactopsporing niet verder onder controle krijgen. Dat gaat niet. Dat kun je niet doen als je ziet dat die versnellingen in het aantal besmettingen zo hoog zijn. Ik vind dat we daar eens over moeten durven na te denken. Privacy, patiëntenbescherming, persoonsgegevens: het is ons ontzettend veel waard, maar op dit ogenblik, met een pandemie, ten nutte van het algemeen, is het ook wel iets dat ons op dit ogenblik veel kost.

Collega Saeys, ik neem akte van het feit dat u zegt dat we niet moeten wachten op de Hoge Gezondheidsraad. Maar op het Overlegcomité, waar uw partijgenoot premier is, is wel afgesproken dat we die adviezen zouden volgen. Wat mij betreft, kunnen we ook al zonder. Ik heb daar al maximale druk op gelegd, want anders hadden we vandaag nog niet eens de beslissing genomen om het derde vaccin uit te rollen. De Hoge Gezondheidsraad heeft zich neergelegd bij de beslissing die we genomen hebben.

Van twee zaken één. Ofwel zegt men: ga uw gang, doe uw goesting. Dan zullen wij onze gang gaan en onze goesting doen. Ofwel zegt men op die niveaus waarin men vertegenwoordigd is, dat we die wetenschappelijke adviezen moeten volgen. Maar het gaat niet op om op de ene plaats het ene te zeggen en op de andere plaats het andere te beslissen. Wij hebben zaterdag opnieuw interministeriële conferentie. Ik hoop dat we die adviezen op tijd gaan krijgen, en niet ter zitting, en dat we dan ook heel snel voor de rest van de uitrol van de vaccinatiecampagne beslissingen kunnen nemen.

Intussen, voorzitter, collega's, zijn onze vaccinatiecentra druk doende om minstens 2,5 miljoen mensen te vaccineren. Artsen, verplegers, vrijwilligers, zorgkundigen: iedereen is opnieuw in de weer om dat met heel veel enthousiasme te kunnen doen. Ik wil vanop deze plaats dan ook een eresaluut brengen aan die mensen die dat op het terrein opnieuw helemaal waarmaken.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, u hebt, denk ik, de instemming van heel dit parlement om niet langer te wachten. Maak een plan dat vertrouwen wekt bij onze burgers. Zet die derde prik. Zorg ervoor dat onze leerkrachten en onze begeleiders in de kinderopvang prioriteit krijgen voor die derde prik. Hervorm onze gezondheidszorg, zodat die afgestemd is op corona, een ziekte die sowieso onder ons zal blijven. Last but not least, zorg ervoor dat we ons snel die coronapil aanschaffen. Anders zullen we hier om de zoveel maand Groundhog Day naspelen.

De voorzitter: Mevrouw Schryvers heeft het woord.

Katrien Schryvers (CD&V): Minister, het aantal besmettingen stijgt razend-snel. Dat weten we allemaal. De zorgsector staat onder enorme, enorme druk, en heel wat mensen zien noodzakelijke zorg uitgesteld. Kwetsbare mensen kunnen ook nog erg ziek worden, en ook nog altijd sterven aan corona. Ik ben dus heel, heel bezorgd over de huidige situatie. Ik ben ook bezorgd over de effecten van de huidige maatregelen. Ik ben echter alleszins tevreden dat u het voortouw hebt genomen en dat u niet hebt gewacht op de beslissing van de Hoge Gezondheidsraad om de uitnodigingen voor de derde prik voor de groep van de 60- tot 65-jarigen al te laten versturen. Minister, neem verder het voortouw daarin, want elke dag dat die derde prik op zich laat wachten, betekent meer risico's voor mensen en meer druk op onze zorgsector. We hebben geen dag te verliezen. Elke derde prik kan mee de druk op de zorgsector verlichten.

De voorzitter: Mevrouw Vandecasteele heeft het woord.

Lise Vandecasteele (PVDA): Minister, ik ben verheugd te horen dat u de besparingen op de testcentra gaat terugdraaien. Ik hoop ook dat dat een moment kan zijn om te zeggen dat u echt structureel gaat investeren in de eerste lijn, want die is vandaag echt aan het verzuipen, wat mee komt door het afbouwen van de contacttracing.

U bent de minister van Volksgezondheid. U bent verantwoordelijk voor preventie. Preventie, dat doe je niet alleen door appjes en onlineformulieren te fabriceren. Preventie is mensenwerk, en dat wordt al jarenlang compleet verwaarloosd. Ik

ben het helemaal met u eens dat het niet de taak is van contacttracers om te Netflixen, maar ik vind dat die contacttracers hadden moeten worden ingezet in preventie. Zij hadden kunnen helpen met de vaccinatiecampagnes. Ze hadden kunnen horen wat de drempels zijn voor mensen om zich te laten vaccineren. Zij hadden in de scholen kunnen helpen om de ventilatie in orde te krijgen, om ventilatiemeters in de scholen te krijgen. Die werknemers in de grote bedrijven waarover ik spreek, de leerkrachten in de scholen, we moeten vermijden dat mensen vandaag worden besmet, óók de mensen die worden gevaccineerd. Daarom moet u inzetten op preventie, op testen, opsporen, isoleren en ventileren, en niet enkel op vaccineren.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

ACTUELE VRAAG van Maurits Vande Reyde aan Wouter Beke, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding, over het persoonlijk assistentiebudget en prioriteitengroep 2 voor mensen met een beperking

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, u hebt tegenwoordig veel katten te geselen, waarvoor heel veel respect van mijn kant, maar we moeten het vandaag ook hebben over de wachtlijsten voor mensen met een beperking. Ik weet dat u daar een groot hart voor hebt. We hebben ter zake de afgelopen twee jaar een hele weg afgelegd. We hebben het voorbije jaar 270 miljoen euro extra uitgetrokken om de mensen die het meest nood hebben aan zorg, vooruit te helpen. Dat is een heel goede zaak. Ik vind ook dat u vooruitgang boekt bij de uitvoering van die budgetten, dat wij vooruitgang boeken, dat wij als parlement, dat de administratie, dat de regering daar vooruitgang in boeken.

Er zijn echter nog een aantal problemen. Een van die grote problemen zijn de budgetten voor de minderjarigen, voor de kinderen die thuis zitten en voor hun ouders, die de zorg echt dringend nodig hebben. Beste collega's, daarom hadden we 30 miljoen euro uitgetrokken voor die persoonlijkeassistentiebudgetten (PAB's), maar tot op vandaag is er eigenlijk nog geen vooruitgang geboekt in het ervoor zorgen dat die budgetten terechtkomen bij de mensen die die het meest nodig hebben. Mijn vraag vandaag is dus: samen met de meerderjarigen die in prioriteitengroep 2 zitten, hoe kunnen we ervoor zorgen dat die budgetten echt worden ingezet zodat de mensen die die het meest nodig hebben, die hulp dringend kunnen krijgen?

De voorzitter: Minister Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Ja, collega, ik denk dat we inderdaad met deze Vlaamse Regering een nooit geziene inspanning doen voor personen met een handicap. Dat is ook absoluut noodzakelijk. We trekken deze legislatuur 1,6 miljard euro uit om dat stevig aan te pakken.

Ik heb hier, op deze plaats, al gezegd dat we aan prioriteitengroep 1 – de mensen die tot 2020 op de wachtlijst stonden – nu in 2021 ook een budget willen geven. U hebt de vraag gesteld en u hebt gezegd dat, terwijl er 117 miljoen euro voorzien is, er toch maar voor goed 60 miljoen euro is uitgegeven. Wel, ik zou toch even de cijfers die u hebt aangehaald willen rechtzetten. Het is niet zo dat er 1393 mensen een budget hebben gekregen, maar wel in totaal 2183, en daar komen ook nog 1251 mensen van de automatische rechtentoekenningen bij. In totaal hebben wij dit jaar dus 3434 mensen – van prioriteitengroep 1 en van de automatische rechtentoekenning – een budget gegeven. U stelde de vraag waarom we die 117 miljoen niet uitgeven. Wel, heel concreet: 2183 mensen in prioriteitengroep 1 die een budget hebben gekregen, dat is alles samen goed voor 101 miljoen euro. Er zijn nog 440 mensen in prioriteitengroep 1 die we dit jaar een

budget willen geven, en dat gaat over om en bij 16 miljoen euro. Op die manier zullen wij niet alleen die 117 miljoen euro hebben besteed, maar zullen we ook de mensen die in prioriteitengroep 1 staan, een budget hebben gegeven.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Minister, het zijn inderdaad veel cijfers. Ik kan begrijpen dat die soms verwarrend overkomen. Ook in de pers zie je allerlei cijfers verschijnen. Ik denk dat het probleem op dit moment duidelijk is: er zijn twee grote probleemgroepen waarvan de budgetten nog niet op kruissnelheid zijn, zeg maar. Zo zijn er de persoonlijkeassistentiebudgetten. Dat gaat over minderjarigen, beste collega's. Dat gaat over kinderen die zorg nodig hebben en ouders die tijdens deze coronacrisis echt enorm hebben afgezien. Wij, als parlement, hebben besloten om daar extra budgetten voor in te zetten. Met 30 miljoen euro kan heel veel van die lijst afgebouwd worden, maar dan moeten die natuurlijk wel uitbesteed worden. Daar stokt het. En voor alle duidelijkheid, minister, dat is niet uitsluitend uw verantwoordelijkheid. Ik voel me daar als parlamentslid ook verantwoordelijk voor en ik denk dat de administratie daar ook een deel verantwoordelijkheid voor draagt. Maar wij moeten wel beginnen met het probleem vast te stellen en te zeggen dat daar iets aan moet gebeuren, en dat die budgetten zo snel mogelijk moeten worden toegekend, want daar is echt wel nood aan.

Mijn vraag is: hoe gaan we ervoor zorgen dat die PAB's – de steun voor kinderen met een beperking die thuis zorg krijgen of die elders inkopen – snel vooruitgeholpen worden?

Om af te sluiten: u hebt 100 procent gelijk dat er op het vlak van prioriteitengroep 1 enorm vooruitgang is geboekt. Ik ben heel blij dat iedereen daar binnen de achttien maanden door de administratieve mallempolen geraakt en dat we die mensen snel kunnen helpen. U hebt het engagement genomen om voor het jaar-einde heel die groep te helpen, en dat is echt wel een goede zaak.

De voorzitter: De heer Parys heeft het woord.

Lorin Parys (N-VA): Minister, er worden geen persoonlijkeassistentiebudgetten meer toegekend totdat het systeem hervormd is. Ook van ons daarom de vraag: wanneer zal het systeem hervormd zijn, zeker als we weten dat er inderdaad 30 miljoen euro beschikbaar is om die mensen te helpen? Waarom kan er ondertussen al niet een deel van dat budget gaan naar die jongeren die al het langst op die wachtlijst staan? Mijn collega Tine van der Vloet heeft al vaak gezegd dat mensen nu ondersteuning nodig hebben, en dat het budget beschikbaar is. Dat is onbegrijpelijk voor wie zit te wachten, die weet dat er centen zijn en dat hij die nog niet kan krijgen. Minister, welk soort communicatie voorziet u daarrond? Dat zijn dus drie vragen.

De voorzitter: De heer De Reuse heeft het woord.

Immanuel De Reuse (Vlaams Belang): Collega Vande Reyde, ik heb uw interview gelezen in 't Pallieterke, het blad voor mensen met een goed karakter. Daarin las ik dat u dit thema inderdaad verder zult vasthouden. En inderdaad – ere wie ere toekomt –, u doet dat heel vaak, ook hier in de commissie. Wij onderschrijven ook uw bezorgdheid. Wat we hier zien is inderdaad weer een verhaal van uitstel. De mensen, de gezinnen die het zeer zwaar hebben en die recht hebben op die ondersteuning – die ze eigenlijk al toegezegd hebben gekregen, maar wel de centen nog niet zien –, moeten weer wachten op wat hun recht is.

Wat ons betreft, geef hun wat beloofd is. Er staat geld vrij. En hervorm dan nadien.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Vera Jans (CD&V): Inderdaad, minister, het is veel werk en er is al veel gebeurd. Iets minder dan vijf maanden geleden hebt u uw zorginvesteringsplan voor personen met een handicap bekend gemaakt. In de afgelopen 5 maanden zijn jullie erin geslaagd om meer dan 2183 mensen met een handicap een volwaardig budget op maat toe te kennen. U hebt het cijfer net genoemd.

Ik heb een vraag die zich toespitst op de zorg voor minderjarigen. Naast de mensen op de wachtlijst en naast de budgetten die we toekennen zijn er de automatische toekenningen. Dat zijn die budgetten die zonder enige wachttijd automatisch bij de persoon terechtkomen die er nood aan heeft. Vaak, in het merendeel van de gevallen, wordt dat gebruikt voor minderjarigen om ervoor te zorgen dat de zorg en de ondersteuning die ze hebben automatisch kan blijven doorlopen als ze meerderjarig worden, zonder zware procedures en zonder wachttijden.

Gaat u erin slagen om die automatische toekenningen volwaardig vol te houden, los van uw uitbreidingsbudget, zodat die niet aan elkaar gekoppeld zijn en volwaardig kunnen doorlopen? Is het ook mogelijk om die hulp en ondersteuning volwaardig uit te keren, ook de komende begrotingsjaren? Hoe zijn daar de perspectieven?

De voorzitter: Mevrouw De Martelaer heeft het woord.

Ann De Martelaer (Groen): Minister, alle mensen in prioriteitengroep 2 hebben van u of van de Vlaamse overheid een brief gekregen dat ze recht hebben op ondersteuning, recht hebben op een budget. Vandaag zien we dat sommige via de sociale media hun situatie aankaarten, opgemerkt worden en hun budget krijgen. Of ze moeten naar de rechtbank stappen en ze krijgen gelijk en krijgen een budget.

Minister, volgens mij hebt u vandaag een aantal mogelijkheden. Optie één is: u hebt 20 miljoen euro, u doet gewoon verder en wie een budget krijgt hangt af van een lotje uit de loterij. Of er is optie twee: u communiceert eerlijk naar alle wachtenden in prioriteitengroep 2 dat u uw engagement voor ondersteuning niet zult nakomen. Dat is een moeilijke beslissing, maar het is wel duidelijk en eerlijk want u hebt die middelen niet. Of er is optie drie: u maakt nog dit jaar een plan op met een duidelijk perspectief op vlak van budget en realisatie voor mensen in prioriteitengroep 2. Welke keuze gaat u maken?

De voorzitter: De heer Anaf heeft het woord.

Hannes Anaf (Vooruit): Het is een bijzonder complex gegeven en het is heel moeilijk om het allemaal in één minuut te bespreken.

In de begrotingsgesprekken in de commissie en in de plenaire vergadering zullen we er nog dieper op ingaan. Het probleem is een stuk budgettair. Er is gewoon te weinig geld voorzien om iedereen te kunnen helpen. Dan is er beslist om het uitbreidingsbeleid allemaal naar 2021 vooruit te trekken, maar ook daar zien we dat het geld niet uitgegeven geraakt. Dat is trouwens ook waar gisteren Onafhankelijk Leven en de Gezinsbond voor aan de alarmbel trokken wat het persoonlijkeassistentiebudget betreft, maar waar ook collega Vande Reyde terecht op doorgaat.

Het is complex. Maar wat ik vooral vreemd vind is de motivering die wordt gegeven waarom een aantal dingen niet uitgegeven geraken. Zowel wat het verhaal over de prioriteitengroep 1 betreft als bij de pab's wordt er gezegd: 'we moeten ook een extra controle doen of die mensen daadwerkelijk in aanmerking komen om dat budget te krijgen.' Dat is een heel vreemd en cynisch signaal dat aan die mensen wordt gestuurd. Ze hebben jarenlang op een budget gewacht, ze krijgen het eindelijk en dan wordt er gezegd: 'we gaan toch eerst nog eens kijken of je wel echt zorgbehoevend bent'. Al mijn andere vragen ga ik houden voor in de begrotingsdiscussie, maar kunt u alvast hier al uitleg over geven want ik vind dit zeer vreemd en zeer vertragend en ik denk dat het helemaal niet nodig is.

De voorzitter: De heer D'haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Voor één keer kan ik me helemaal aansluiten bij de vraag van collega Vande Reyde. De essentie is hier de persoonlijke assistentiebudgetten waar jongeren nood aan hebben, waar ze recht op hebben en die hun verder kunnen helpen op dat moment in hun leven. Er is te weinig geld, daar hebben we het al over gehad. Maar als er dan geld klaarligt en het wordt niet gebruikt, dan moeten we dat toch op korte termijn kunnen oplossen. Dan kunt u toch niet met antwoorden komen dat u nog eerst zicht moet krijgen op de budgetten die nog overblijven. Dat kan toch niet op die manier. Er moet toch een urgentie inzitten. Er moet toch een noodzaak inzitten om dat snel in orde te brengen en die mensen snel verder te helpen.

De voorzitter: Minister Wouter Beke heeft het woord.

Minister Wouter Beke: Ik begrijp dus dat collega D'Haese het eens is met collega Vande Reyde, die in 't Pallieterke een aantal dingen geponeerd heeft. Ik verschiet van niets meer, collega D'Haese, zeker niet als het over u gaat. *(Opmerkingen van Jos D'Haese. Gelach.)*

Ik zal me terug abonneren op 't Pallieterke. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

Dan weet ik wat Open Vld vindt, met appreciatie van Partij van de Arbeid, over een aantal zaken.

Collega's, wij hebben begrotingsbesprekingen. Dit zal volgende week of de week nadien zeker ook aan bod komen wat de gehandicaptenvoorzieningen en het gehandicaptenbeleid betreft.

Is er genoeg geld? Collega's, ik ben daar heel bescheiden in. Er is nog nooit een Vlaamse Regering geweest die zoveel investeert in het groeipakket – we hebben het er daarnet nog over gehad –, in de geestelijke gezondheidszorg, in personen met een handicap, in de ouderenzorg, in de kinderopvang. Nog nooit investeerde een regering zoveel als deze Vlaamse Regering.

Daarmee zijn niet alle problemen van de wereld opgelost, maar dat heb ik ook nooit beweerd. In al die dossiers worden belangrijke, grote stappen gezet, historische stappen. En dat zijn niet mijn woorden maar de woorden van stakeholders, werkgevers, werknemers en koepelorganisaties die doorgaans zeer kritisch zijn.

Wat prioriteitengroep 1 betreft, heb ik daarnet al een antwoord gegeven. Het zal voor het eerst in de geschiedenis zijn dat mensen met de zwaarste zorgnoden... Collega Rzoska, vorig jaar keek u me naar aanleiding van de Septemberverklaring recht in de ogen en vroeg u me wat ik daaraan zou doen. Dat was een zeer indringende blik maar we hebben dat vastgepakt. Ik heb toen gezegd dat ik er alles zou aan doen om dat waar te maken. Ik heb ook gezegd dat we niet alleen moeten spreken in persoonsvolgende budgetten. We moeten ook durven na te denken over hoe we mensen zorg, steun, ondersteuning geven. Dat gebeurt wat mij betreft niet alleen in persoonsvolgende budgetten maar ook op de andere manier. En dat is wat we op dit moment mee aan het bekijken zijn. Ik denk dat dit van ontzettend groot belang is, want wie de illusie creëert dat alles alleen via persoonsvolgende budgetten zal worden opgelost, creëert verwachtingspatronen die geen enkele Vlaamse Regering in de volgende legislatuur zal kunnen aangaan. En dus is de vraag hoe we ervoor kunnen zorgen dat mensen die noden hebben de nodige zorg en ondersteuning kunnen krijgen. En daar werken wij aan.

Wat prioriteitengroep 2 en heel concreet de minderjarigen betreft, wordt me gevraagd waarom ik die budgetten niet uitgeef. We hebben al 320 budgetten toegekend. We hebben met de stakeholders beslist om een deel van die budgetten in

te zetten voor meerderjarigen en minderjarigen. 15 procent van de middelen die naar personen met een handicap gaan, gaan naar minderjarigen. We willen die inzetten om na te gaan wat de meest dringende vragen zijn, hoe we daar zo snel mogelijk een antwoord op kunnen bieden en hoe we conform ons zorginvesteringsplan de bestedingsmogelijkheden kunnen uitbreiden. Om te weten hoe men dat precies doet, moet men dat goed in kaart brengen. Wat betekent dit nu precies? Hoeveel is dat nu precies? Hoeveel mensen kunnen we daarbij helpen?

Collega's, in het parlement wordt vaak opgeroepen om te luisteren naar de mensen, de vertegenwoordigers, degenen die zich op het terrein bevinden. Dat is dus wat we ook doen. Gisteren was er op het raadgevend comité een unaniem positief advies voor mijn voorstel om te bekijken welke verruiming het snelst kan worden gerealiseerd. Ik zal dit nu verder met het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap onderzoeken en daarmee naar de regering gaan. Intussen kijk ik of er nog bijkomende budgetten kunnen worden toegekend binnen het budgettaire kader.

Collega Jans, u stelt een zeer terechte vraag over de automatische toekenningen. Nu al hebben 1251 mensen die niet op de wachtlijst stonden, een automatisch recht gekregen. Collega Anaf, u en anderen hebben hier al vaak terechte vragen gesteld over de wachtlijsten en het grote aantal mensen dat daarop staat, over het feit dat ik daar 270 miljoen euro voor uittrek en daar zoveel mensen mee kan helpen, en wat ik dan zou doen met die automatische rechtentoekenningen. Wanneer we daar niets aan zouden doen, en dat was inderdaad een correcte analyse, zouden we zelfs op het einde van de rit met de automatische rechtentoekenningen alle uitbreidingsbeleid hebben opgesoupeerd. Een belangrijke component van mijn zorginvesteringsplan is ervoor te zorgen dat die automatische rechtentoekenningen deze legislatuur afgedekt zijn. Ik herhaal dat het over 1251 mensen gaat die niet op de wachtlijst stonden maar die in die automatische rechtentoekenningen zijn terechtgekomen omdat ze plots een ongeval hadden, omdat ze plots erg ziek werden, omdat ze plots in een nieuwe situatie belandden. In 2021 hebben we tot nu toe voor 1251 mensen die budgetten gekregen.

Dat is ontzettend belangrijk want als je dat niet afdekt – en daar waren we het over eens – kunnen we ook niet spreken over het aanpakken van de wachtlijsten in prioriteitengroep 1, prioriteitengroep 2 en prioriteitengroep 3.

Collega Jans, uw vraag was meer dan terecht. Dat was dan ook een eerste belangrijke noodzakelijke voorwaarde om in ons Zorginvesteringsplan al die andere vragen die vandaag werden gesteld en waar we ook antwoorden op geven, te kunnen beantwoorden.

De voorzitter: De heer Vande Reyde heeft het woord.

Maurits Vande Reyde (Open Vld): Collega's, het is een heftige sessie geweest deze namiddag. Maar ik kan gelukkig besluiten met te zeggen dat ik akkoord ben met alles wat hier gezegd is geweest door alle sprekers. We moeten in de politiek soms leren dat het geen schande is om een probleem te erkennen, ook niet vanuit de meerderheid, en dat je soms een analyse kunt maken van dingen die goed zijn gegaan.

Minister, u hebt 100 procent gelijk: die 270 miljoen euro die extra wordt geïnvesteerd in de zorg voor mensen met een beperking, dat is een enorme inspanning, dat is historisch en dat is een prestatie van deze regering. Maar als je dan ziet dat na verloop van tijd, na meer dan een jaar, daarvan een deel, dat bedoeld is voor minderjarigen, voor ouders van kinderen die echt in nood zijn, nog niet besteed is, dan is het geen schande om te zeggen dat we hier een tandje moeten bijsteken. Ik ben blij dat u dat wilt doen, dat u daarin actie wilt ondernemen, dat u de koe bij de horens wilt vatten.

Collega's, we mogen de essentie niet uit het oog verliezen. Het gaat hier over zorg voor mensen die het het meeste nodig hebben, zeker tijdens deze coronacrisis. Dat is een boodschap, inderdaad, die ik in 't Pallieterke zal verkondigen, in het Open Vld-blad, in SamPol, in de Pravda, Jos, whatever, als ik de kans krijg. *(Opmerkingen van Jos D'Haese)*

Ik zal dat overal verkondigen. We moeten als parlement, niet alleen de regering, samen actie ondernemen en ervoor zorgen dat het beter wordt. *(Applaus bij Open Vld)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

**ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de overeenkomst tot beëindiging van bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie, ondertekend te Brussel op 5 mei 2020
– 950 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2**

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tot beëindiging van bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie, ondertekend te Brussel op 5 mei 2020.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Collega's, het verdrag dat vandaag ter instemming voorligt doet in feite niets meer dan een anomalie binnen de interne markt van de EU wegwerken. Die anomalie bestaat er namelijk in dat er binnen onze Europese markt met een gewaarborgd vrij verkeer van diensten en kapitaal tussen de staten toch nog zo'n tweehonderdtal bilaterale investeringsverdragen gelden, de zogenaamde BIT's. Voor België gaat het nog steeds om dertien BIT's. Ongetwijfeld hebben deze bilaterale verdragen vroeger hun verdienste gehad. Ze brachten een soort van rechtszekerheid, maar ook een liberalisering in het vrij verkeer van goederen, personen en diensten. Maar vandaag, in een uitgebreide EU van 27 lidstaten met een vrijgemaakte interne markt, zorgen die verdragen net voor een kluwen van regels en bovenal voor enorm veel versnippering tussen de lidstaten. Wat is nog het nut van zo'n spinnenweb van regels wanneer alle lidstaten gebonden zijn door dezelfde regels binnen de interne markt, ook inzake transnationale investeringen?

Bovendien spelen niet enkel beleidsoverwegingen om een einde te maken aan dat wetgevende kluwen. Sinds het Europees Hof van Justitie in de zaak-Achmea oordeelde dat bepaalde clausules uit zo'n bilateraal verdrag, in dit geval tussen Slovakije en Nederland, onverenigbaar zijn met het recht van de EU, is het ook een juridisch noodzakelijke stap om dit verouderde systeem naar de prullenmand van de rechtsgeschiedenis binnen de EU te verwijzen. Het is dan ook essentieel dat we dat samen doen, op een gecoördineerde wijze, met een bijzondere aandacht voor de rechtszekerheid binnen Europa, maar ook voor een gelijk speelveld tussen de investeerders uit de verschillende lidstaten. Dit moet gebeuren met respect voor bestaande uitdovingsclausules in de BIT's.

En dat is nu net wat het ter instemming voorliggend verdrag doet. Het voorziet in een gecoördineerde uitdoving van die bilaterale verdragen met een evenwichtige overgangsregeling. De rechten van investeerders blijven gewaarborgd onder het EU-recht en zo wordt een volgende stap gezet richting een verder volmaakte interne marktenverdieping van de interne markt, toch de belangrijkste verwezenlijking van de EU, en dit als motor voor onze welvaart, zeker in Vlaanderen.

In die zin doe ik toch nog een oproep aan de EU om dringend werk te maken van een codificatie en een overzicht van alle rechtsbescherming waarvan EU-investeerders kunnen genieten sinds de inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon, zoals collega Muyters en onze huidige minister-president Jambon en voordien collega Bourgeois in de commissie Buitenlandse Aangelegenheden deden. Dat komt de rechtszekerheid enkel ten goede, net als dit verdrag. Ik vraag de collega's met aandrang om dit instemmingsdecreet goed te keuren. Ik dank u.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 950/1)

– *Er zijn geen opmerkingen bij artikel 1 en 2.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België, de regering van de Vlaamse gemeenschap, de regering van de Franse gemeenschap, de regering van de Duitstalige gemeenschap, de regering van het Vlaamse gewest, de regering van het Waalse gewest, de regering van het Brussels hoofdstedelijk gewest en de regering van de Franse Republiek inzake het vervoer van lijken over land, gedaan te Parijs op 9 maart 2020
– 951 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België, de regering van de Vlaamse gemeenschap, de regering van de Franse gemeenschap, de regering van de Duitstalige gemeenschap, de regering van het Vlaamse gewest, de regering van het Waalse gewest, de regering van het Brussels hoofdstedelijk gewest en de regering van de Franse Republiek inzake het vervoer van lijken over land, gedaan te Parijs op 9 maart 2020.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord?

Dit vindt u niet interessant, mijnheer Vanlouwe?

Karl Vanlouwe (N-VA): Ik vind het bijzonder interessant, maar ik zal niet tussenkomen.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 951/1)

– *Er zijn geen opmerkingen bij artikel 1 en 2.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met

1° het verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), ondertekend te Brussel op 2 februari 2012;

2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 27 januari 2021 tot wijziging van het verdrag, ondertekend te Brussel op 2 februari 2012, tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM)

– 969 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot instemming met 1° het verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), ondertekend te Brussel op 2 februari 2012; 2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 27 januari 2021 tot wijziging van het verdrag, ondertekend te Brussel op 2 februari 2012, tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM).

De algemene bespreking is geopend.

De heer Deckmyn heeft het woord.

Johan Deckmyn (Vlaams Belang): Voorzitter, wij beschouwen het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM) als een soort bank die beschikt over een bijzonder groot kapitaal en wiens opdracht erin bestaat om landen te ondersteunen die al dan niet in financiële moeilijkheden dreigen te raken. Meer in het bijzonder is het de bedoeling om in moeilijkheden verkerende grote banken te behoeden voor het faillissement door ze te redden met Europees geld.

Als hoogste bestuursorgaan van het ESM beslist de Raad van Gouverneurs autonoom over wie bijstand krijgt. Voor het Vlaams Belang schort het dan ook aan democratische controle op het doen en laten van dit bestuursorgaan. De bestuurders genieten daarenboven van een verregaande onschendbaarheid. Het ESM is daardoor het typevoorbeeld van een EU-instelling die erop gericht is om stapsgewijs de nationale bevoegdheden uit te hollen. Als men in aanmerking neemt dat de factuur voor België in een worstcasescenario potentieel kan oplopen tot ruim 24 miljard euro, mag duidelijk zijn dat er meer dan genoeg redenen zijn om dit stelsel stop te zetten. We vrezen sowieso dat we met ons verzet tegen dit mechanisme een roepende in de woestijn zullen zijn.

Voor mijn fractie is dit een vergaande stap in de richting van een EU-transfer waarin de staten die een voorzichtig beleid voeren, toch mee zullen moeten opdraaien voor staten die een slecht beleid voeren. Om al die redenen zult u begrijpen dat het Vlaams Belang het voorliggende ontwerp van decreet niet zal goedkeuren.

De voorzitter: De heer Vanlouwe heeft het woord.

Karl Vanlouwe (N-VA): Voorzitter, collega's, in tegenstelling tot het Vlaams Belang denken wij dat het absoluut noodzakelijk is om dit ontwerp van decreet goed te keuren. Het ontwerp van decreet voorziet in de instemming met de wijzigingsovereenkomst bij het verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM). Dat mechanisme trad in 2012 in werking en werd vooral tijdens de vorige financiële crisis in 2012 bij het publiek bekend omdat het die financiële

noodlijnen, die kredieten, verschaft aan de zuidelijke lidstaten zoals Cyprus, Portugal en Spanje.

Op 4 december 2019 bereikte de eurogroep het akkoord over een aantal noodzakelijke hervormingen aan dat Europees Stabiliteitsmechanisme. Concreet bevat die wijzigingsovereenkomst vier grote pijlers. Dat is ten eerste de oprichting van een gemeenschappelijke backstop, opvang, achtervang voor dat gemeenschappelijk afwikkelingsfonds. Het maakt de preventieve financiële instrumenten van het ESM doeltreffender. Het voorziet daarnaast ook in een uitbreiding van de rol van het ESM zowel bij het opstellen en monitoren van de hervormingsprogramma's als daarbuiten. Ten slotte gaat het over het bevorderen van de schuldhoudbaarheid, met onder andere de invordering van collectieve actieclausules met de aggregatie op alle overheidsobligaties van de lidstaten in de eurozone, met een looptijd vanaf een jaar. Er zijn ook andere kleine wijzigingen aan het verdrag aangebracht, bijvoorbeeld wat enkele institutionele aspecten betreft.

Ik denk dan ook dat de ratificatie van dit verdrag door ons Vlaams Parlement absoluut een noodzaak is. Ik roep dan ook alle parlementsleden op om voor dit ontwerp van instemmingsdecreet te stemmen.

De voorzitter: De heer D'Haese heeft het woord.

Jos D'Haese (PVDA): Voorzitter, ik wil kort even toelichten dat dit een ontwerp van decreet is om de rol van het ESM te versterken. Onze partij is daar absoluut tegen gekant. Het ESM is, zoals jullie weten, heel sterk verbonden met het Verdrag inzake stabiliteit, coördinatie en bestuur in de Economische en Monetaire Unie (VSCB). Maar dat is beter gekend met de onofficiële naam 'Laat alle landen bloeden', zoals de Grieken. Wij zijn tegen dat VSCB en dus ook tegen het ESM, en bijgevolg tegen dit ontwerp van decreet.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Nee)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 969/1)

– Er zijn geen opmerkingen bij artikel 1 tot en met 3.

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het ontwerp van decreet houden.

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Oekraïne inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door bepaalde gezinsleden van het diplomatiek en consulaire personeel, ondertekend te Brussel op 10 februari 2021
– 970 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Oekraïne inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door bepaalde gezinsleden van het diplomatiek en consulaire personeel, ondertekend te Brussel op 10 februari 2021.

De algemene bespreking is geopend.

Vraagt er iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (Zie *Parl.St.* VI.Parl. 2021-22, nr. 970/1)

– *Er zijn geen opmerkingen bij artikel 1 en 2.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemmingen over de artikelen en over het ontwerp van decreet houden.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, voor we met de eigenlijke stemmingen beginnen, voeren we een teststemming uit.

– *De Vlaamse volksvertegenwoordigers voeren een teststemming uit.*

**ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de overeenkomst tot beëindiging van bilaterale investeringsverdragen tussen de lidstaten van de Europese Unie, ondertekend te Brussel op 5 mei 2020
– 950 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2**

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over artikel 1 en 2.

Stemming nr. 1

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
113 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement artikel 1 en 2 aan.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 2

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
113 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de overeenkomst tussen de regering van het Koninkrijk België, de regering van de Vlaamse gemeenschap, de regering van de Franse gemeenschap, de regering van de Duitstalige gemeenschap, de regering van het Vlaamse gewest, de regering van het Waalse gewest, de regering van het Brussels hoofdstedelijk gewest en de regering van de Franse Republiek inzake het vervoer van lijken over land, gedaan te Parijs op 9 maart 2020

– 951 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over artikel 1 en 2.

Stemming nr. 3

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
118 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
112 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement artikel 1 en 2 aan.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 4

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

119 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
119 leden hebben ja geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
113 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ONTWERP VAN DECREET tot instemming met

1° het verdrag tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM), ondertekend te Brussel op 2 februari 2012;

2° de overeenkomst, ondertekend te Brussel op 27 januari 2021 tot wijziging van het verdrag, ondertekend te Brussel op 2 februari 2012, tot instelling van het Europees Stabiliteitsmechanisme (ESM)

– 969 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over artikel 1 tot en met 3.

Stemming nr. 5

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

118 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
94 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

112 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
88 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement artikel 1 tot en met 3 aan.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 6

Het resultaat wat betreft de gemeenschapsaangelegenheden is als volgt:

116 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
92 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord.

Het resultaat wat betreft de gewestaangelegenheden is als volgt:

110 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
86 leden hebben ja geantwoord;
24 leden hebben neen geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

**ONTWERP VAN DECREET tot instemming met de overeenkomst tussen het Koninkrijk België en Oekraïne inzake het verrichten van betaalde werkzaamheden door bepaalde gezinsleden van het diplomatiek en consulaire personeel, ondertekend te Brussel op 10 februari 2021
– 970 (2021-2022) – Nrs. 1 en 2**

Artikelsgewijze stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over artikel 1 en 2.

Stemming nr. 7

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
113 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement artikel 1 en 2 aan.

Hoofdelijke stemming

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet.

Stemming nr. 8

Ziehier het resultaat:

113 leden hebben aan de stemming deelgenomen;
113 leden hebben ja geantwoord.

Dientengevolge neemt het Vlaams Parlement het ontwerp van decreet aan. Het zal aan de Vlaamse Regering ter bekrachtiging worden overgezonden.

ROUWHULDE voor mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, gewezen Vlaams volksvertegenwoordiger

De voorzitter: Dames en heren, op 14 november 2021 overleed mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, die van 1999 tot 2004 lid was van onze assemblee. Ze behoorde tot de CD&V-fractie.

De heer Dochy heeft het woord voor een rouwhulde.

Bart Dochy (CD&V): Voorzitter, beste collega's, op 14 november jongstleden overleed op 76-jarige leeftijd Gisèle Gardeyn-Debever. Zij was lid van het Vlaams Parlement van 1999 tot 2004, eerst voor de CVP en later voor CD&V.

Haar leven stond in het teken van sociaal engagement en politiek. Gepokt en gemazeld in de landbouwsector en het verenigingsleven vertegenwoordigde ze als geen ander de West-Vlaamse land- en tuinbouw.

Gisèle werd geboren op 16 december 1944, en ze werd regentes landbouw- en huishoudkunde. Ze was jarenlang de rechterhand van haar man op hun melkveebedrijf. De stap naar de politiek zette ze in 1974, eerst op lokaal en later op provinciaal niveau. Ze was lid van de provincieraad van West-Vlaanderen, jarenlang gemeenteraadslid en vervolgens schepen in Pittem-Egem, haar thuisbasis.

Tussen 1995 en 1999 was ze lid van de Kamer van volksvertegenwoordigers. Ze behandelde talloze landbouwdossiers en bekampte er de hormonenmaffia. Tussen 1999 en 2004 zetelde ze in het Vlaams Parlement. Ook hier zette ze zich vooral in voor de belangen van de land- en tuinbouw, en getuigde ze haar maatschappelijke betrokkenheid. Ze bekommerde zich om milieunormen, landbouweducatie en de economische situatie van familiale land- en tuinbouwbedrijven.

Vanuit haar sociale bewogenheid verzette ze zich ook tegen sociale onrechtvaardigheid van banken en hun druk om elektronisch te bankieren. In 2004 nam ze met pijn in het hart afscheid van de landelijke politiek, maar bleef ze plaatselijk zowel politiek als sociaal geëngageerd. Voor haar belangeloze en intense inzet werd ze in 2013 uitgeroepen tot laureaat Egemse verdienste.

Gisèle was een echte volksvertegenwoordiger. Van de signalen die ze opving van mensen uit haar omgeving en haar rijke sociale netwerk, maakte ze haar politieke actie. Ze had een bijzondere mensenkennis en levenswijsheid.

Aan het werkzame leven van Gisèle Gardeyn-Debever is na 76 jaar een einde gekomen. We gedenken haar als een toegewijde politica en een lieve dame, die altijd bereid was om anderen te helpen en raad te geven.

Namens de CD&V-fractie betuig ik aan de kinderen, de familie en de nabestaanden van de overledene mijn oprechte deelneming.

De voorzitter: Dames en heren, ook namens u allen betuig ik mijn oprechte deelneming aan de familie en nabestaanden.

Mag ik u vragen ter nagedachtenis van mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever enkele ogenblikken van stilte in acht te willen nemen?

– De Vlaamse volksvertegenwoordigers nemen enkele ogenblikken van stilte in acht.

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vandaag.

We komen opnieuw bijeen op woensdag 1 december 2021 om 14 uur.

De vergadering is gesloten.

– De vergadering wordt gesloten om 17.20 uur.

BIJLAGEN

Aanwezigheden

Aanwezig

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Johan Deckmyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Filip Dewinter, Kim De Witte, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Wilfried Vandaele, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Maurits Vande Reyde, Anke Van dermeersch, Tine van der Vloet, Orry Van de Wauwer, Kris Van Dijck, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Bart Van Hulle, Karl Vanlouwe, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Kurt Vanryckeghem, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Hilâl Yalçın

Afwezig met kennisgeving

Stephanie D'Hose, Tom De Meester, Sihame El Kaouakibi, Carmen Ryheul, Suzy Wouters: gezondheidsredenen.

Individuele stemmingen Vlaamse Volksvertegenwoordigers

Stemming nr. 1:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers,

Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloodmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Hilâl Yalçın

Stemming nr. 2:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloodmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Hilâl Yalçın

Stemming nr. 3:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth

Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneekhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Hilâl Yalçın

Stemming nr. 4:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Stijn Bex, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Alessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Sloomans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneekhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Hilâl Yalçın

Stemming nr. 5:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Martine Fournier,

Caroline Gennez, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez, Hilâl Yalçın

NEEN-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Slootmans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Lise Vandecasteele, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht

Stemming nr. 6:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Els Ampe, Hannes Anaf, Imade Annouri, Stijn Bex, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Alessia Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Bart Dochy, Martine Fournier, Hannelore Goeman, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Lorin Parys, Freya Perdaens, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Elke Sleurs, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Emmily Talpe, Annabel Tavernier, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Peter Van Rompuy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Karl Vanlouwe, Kurt Vanryckeghem, Katja Verheyen, Maxim Veys, Brecht Warnez, Hilâl Yalçın

NEEN-stemmen:

Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Bart Claes, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Immanuel De Reuse, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Chris Janssens, Jan Laeremans, Ilse Malfroot, Leo Pieters, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Klaas Slootmans, Els Sterckx, Anke Van dermeersch, Sam Van Rooy, Lise Vandecasteele, Wim Verheyden, Frieda Verougstraete-Deschacht

Stemming nr. 7:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Mieke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Slootmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneeckhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Hilâl Yalçın

Stemming nr. 8:

JA-stemmen:

Staf Aerts, Meyrem Almaci, Hannes Anaf, Imade Annouri, Roosmarijn Beckers, Adeline Blancquaert, Robrecht Bothuyne, Jo Brouns, Karin Brouwers, Filip Brusselmans, Yves Buysse, Allessia Claes, Bart Claes, Arnout Coel, Steven Coenegrachts, Cathy Coudyser, Jos D'Haese, Guy D'haeseleer, Johan Danen, Koen Daniëls, Piet De Bruyn, Inez De Coninck, Jean-Jacques De Gucht, Kurt De Loor, Ann De Martelaer, Immanuel De Reuse, Annick De Ridder, Stijn De Roo, Maaïke De Rudder, Maarten De Veuster, Maaïke De Vreese, Gwenny De Vroe, Bart De Wever, Kim De Witte, Johan Deckmyn, Filip Dewinter, Bart Dochy, Martine Fournier, Caroline Gennez, Celia Groothedde, Karolien Grosemans, Andries Gryffroy, Liesbeth Homans, Vera Jans, Chris Janssens, Sofie Joosen, Marino Keulen, Kathleen Krekels, Jan Laeremans, Annick Lambrecht, Bert Maertens, Ilse Malfroot, Marius Meremans, Elisabeth Meuleman, An Moerenhout, Rita Moors, Philippe Muyters, Joris Nachtergaele, Tom Ongena, Katrien Partyka, Lorin Parys, Freya Perdaens, Leo Pieters, Els Robeyns, Tinne Rombouts, Axel Ronse, Conner Rousseau, Gwendolyn Rutten, Björn Rzoska, Freya Saeys, Joke Schauvliege, Willem-Frederik Schiltz, Katrien Schryvers, Katia Segers, Stefaan Sintobin, Kristof Slagmulder, Elke Sleurs, Klaas Slootmans, Sarah Smeyers, Nadia Sminate, Chris Steenwegen, Els Sterckx, Emmily Talpe, Bruno Tobback, Bart Tommelein, Orry Van de Wauwer, Freya Van den Bossche, Tine Van den Brande, Koen Van den Heuvel, Tine van der Vloet, Anke Van dermeersch, Kris Van Dijck, Bart Van Hulle, Paul Van Miert, Peter Van Rompuy, Sam Van Rooy, Mercedes Van Volcem, Manuela Van Werde, Wilfried Vandaele, Maurits Vande Reyde, Lise Vandecasteele, Steve Vandenberghe, Ludwig Vandenhove, Steven

Vandeput, Loes Vandromme, Jeremie Vaneckhout, Kurt Vanryckeghem, Wim Verheyden, Katja Verheyen, Frieda Verougstraete-Deschacht, Maxim Veys, Brecht Warnez, Hilâl Yalçın